Akbaba

— Siz, İstanbul kadar güzelsiniz...
— Ama siz Fatih kadar cesur değilsiniz!...

AYDABİR

Salı günü çıkacak 12 nci sayısı ile bir yaşını tamamlıyor

Bu sayıda:

Fatih ve iki büyük adam: Mithat Cemal Kuntay — Fatihin şairliğindeki şâhânelik: İsmail Habib Sevük — Türk tiyatrosunda kadın: Reşat Nuri Güntekin — Siyah şarkılar: Peyami Safa — Ankarada bir şair Sefîre: İzzet Melih Devrim.

Aşk ve Hormonlar
Dr. Kemal Saraçoğlu

Tâlih dönümü
Kerime Nanir

Hayretle, dehşetle okuyacağınız bir yazı

Allahla Konuşan Adam!

Amerikanın meşhur gazetecilerinden John — W. Hichs, Allahla mülâkatlar yaptığı iddiasındadır ve bu konuşmalarını bir kitap halinde yayınlamıştır. Bu, Allahın yüce adını istismar etmek isteyen bir Amerikan gazetecsiinin heyecan avcılığı mıdır?.. Kitaba bir önsöz yazan Fransız Akademisi âzasından meşhur Jules Romains'e inanmak lâzımsa bu ciddî bir eserdir!

Salı günü Aydabir'de okuyunuz!

Deniz Yollarının

Lüks, Konforlu, temiz vapurları

Sür'at ⋆ Konfor ⋆ Leziz yemek bakımından

En müşkilpesent yolcuları dahi memnun eder.

Her hafta

Akdenizin bütün limanlarına muntazaman seferler..

Sahibi ve Başyazarı :
YUSUF ZİYA ORTAÇ

Daimî Yazarları:
★ Orhan Seyfi Orhon, Peyami Safa, Faruk Nafiz Çamlıbel, Reşat Nuri Güntekin, Server Bedi, Hamdi Varoğlu, Zahir Güvemli, Bülent Oran, Nurünnisa Ersan...

Daimî Karikatüristleri:
★ Togo, Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Şevki, Nehar, Altan, Şadi Dinççağ, Cemil, Sinan, Selma Emiroğlu, Fuat Ylımaz, Metin Gökçe...

Teknik Sekreter :
İlhan Selçuk

★

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Ahmet Koger

★

Abone şartları:
Yıllığı 25 lira, altı aylığı 12,50 lira, üç aylığı 650 krş.

Yabancı memleketlere : Yıllığı 50 lira, altı aylığı 25 lira, üç aylığı 1250 kuruş.

Sayısı: 50 kuruş

Adres:

Akbaba Gazetesi
Nuruosmaniye Cad. No: 57
İSTANBUL

[Adres değiştirmek, bir lira ücrete tâbidir.]

[Gönderilen yazılar, resimler, basılsın, basılmasın, iade edilmez.]

Basıldığı yer: ŞAKA Matbaası

★

Telefon
21811

Akbaba

Sayı: 63 — Cilt: 3 — 28 MAYIS 1953 ★ Perşembe günleri çıkar, Siyasî Mizah gazetesi ★ Sahibi: Yusuf Ziya ORTAÇ

Fatih!

Cağaloğlundan, yokuş aşağı iniyorum: Sağlı sollu kitapçı camekânlarına bakına bakına.. Günlerdir bu camekânlar ilk okulların el işi sergilerine dönmüş, eleğimsağmanın yedi rengine bulanmış resimlerle süslü.. Ama ne resimler!.. Bakıyorsunuz: At üstünde, samur kürklü, nârin yapılı, cengâverden ziyade yarı şair, yarı âşık, harbe değil de sanki ceylân avına çıkmış bir zat.. Hülyalı gözlerle turuncu bulutlara bakıyor... Altında üç kelime: Fatih Sultan Mehmet.

Yürüyorum. Öbür camekânda bir başkası: Kalın bir ense, kısık bir boyun. Küt bir surat ve acemi berber makasından çıkmış, kızıl kumral bir softa sakalı. Altında yine o üç kelime: Fatih Sultan Mehmet.

İki adım atıyorum. Bir yenisi daha: Yeşil cübbeli, beyaz sarıklı, simsiyah Hacivat sakallı, göz bebekleri iki çivi gibi bir noktaya mıhlanmış, düşünüyor. Yanında, bir başka zat. Ötekinden, en az elli okka fazla. Kalın çene kemikli suratına hiç yakışmayan ince burnuna pembe bir karanfil götürmüş, devedikeni koklar kadar hissiz, kokluyor. İnsanın, ayni ırktan olduklarına bile kolay kolay inanamıyacağı bu iki adamın altında da tekrar o üç kelime yazılı: Fatih Sultan Mehmet!.

Eflâtun bulutlu, yeşil şimşekli, turuncu gökler altında atını esmer bir denize sürmüş, padişahtan ziyade Nakkaşlı Eyüp pehlivana benzeyen kumandan Fatih... Yamaçlarda gemilerini çekenler arasında kaybolmuş, düşük omuzlu, sönük bakışlı, silik çehreli, titrek bacaklı, hayal yapılı, meçhul Fatih... Acem minyatürlerini andıran, ince kaşlı, soluk dudaklı, çelebi kılıklı, zarif edalı, şair Fatih...

Fakat, baştan başa camekânları fetheden bu renk renk Fatihler, boy boy Fatihler, biçim biçim Fatihler içinde yalnız bir tanesi yok: İstanbul fatihi!

AKBABA

MASALLARRDAKİ GİBİ :

500 yıl uyuyan Prenses!..

163

KARAGÖZ

Yazan : AKBABACI

ON İKİNCİ FASLIN DEVAMI

(Kapı vurulur. İçeriye başı traşlı, çenber sakallı, bıyığı dudağının kenarından ay biçiminde kesilmiş, lâtalı, şalvarlı, başında takkeye benzeyen bir kasket. Elinde tesbih, gözleri fıldır fıldır dönen Gâvur İmam girer.)

Gâvur İmam — Esselâmüaleyküm Karagöz efendi hazretleri, esselâmüaleyküm Hacivat efendi hazretleri!

Karagöz — (Hacivatla) Aleykümselâm!

Gâvur İmam — Cenabı vacip Taalâ ve takaddes hazretleri her ikinizin de ahrette mekânını cennet, dünyada makamını devlet eyleye, âmin, bihürmeti seyyidül mürselin! (Gözlerini kapar, dudaklarını kıpır kıpır kımıldatarak bir şeyler mırıldanır.)

Karagöz — Yahu, ne yapıyorsun? Bizi afsunlayor musun?

Gâvur İmam — Tövbe de, Karagöz efendi, tövbe de! Surei Fethi okuyorum. Tâ ki Cenabı Hak güçlüklerinizi âsân, düşmanlarınızı yerle yeksan, yolunuzu bağ ile bostan, bilcümle nimetlerini sizlere ihsan eyleye! (Dudaklarını kıpır kıpır kımıldatarak bir şeyler mırıldanır.)

Karagöz — Vaz geç şu duadan Gâvur İmam da, gel şöyle otur bakalım?

Gâvur İmam — Deme, Karagöz efendi, o kleâmı deme! El'ıyâzü billâh, bir müslime kâfir demek kadar azîm vebal yoktur. Allahü Taalâ cümlemizin günahlarını af buyursun! Kiramen kâtibin hazeratı hemen sizlere bu yüzden günah yazmasın! Fakiriniz âbid, zahid, musalli, müttaki, haramdan kaçan, dilinden gece gündüz esmai şerifeyi eksik etmiyen, kalbi, elhamdulillâh nuru iman ile dolu, bir müslim kulum! Bana gâvur deme, Karagöz efendi, bu itaba lâyık zemaneden nice nice münkirler, mürtedler, zındıklar var. (Yakasına tükürür.) Tuu, tuu, tuu! Neûzübillâh, neûzü billâh!

Karagöz — Canım, hocam, Gâvur İmam senin bunca yıllık lâkabın! Herkesin dili öyle alışmış söylüyor. Gâvur demekle insan gâvur olmaz, otur bakalım?

Gâvur İmam — Kible hangi tarafta?

Karagöz — Ne o, dua bitti, şimdi bir de namaz mı kılacaksın!

Gâvur İmam — İlâhî Karagöz efendi, ben namazımı hiç geciktirir miyim? Kibleye teveccüh edeyim de gönlüme ferah gelsin, diyorum!

Karagöz — Uzun etme, otur!

Gâvur İmam — (Oturur.) Vakıâ, fakirinizi herkesin böyle zan netmesi hayırlıdır. Hakikî mü'min için nefsini kınamak fazilet sayılır. Ahlâk güzelliğine delâlet eder. Bizim de ibadetimizle, hüsnü ahlâkımızdan başka neyimiz var? Yalnız bu fakiriniz gibi ömrünü riyazetle, ibadetle geçiren bir mü'min için...

Karagöz — (Sözünü keserek) Canım Gâvur İmam, bırak şu ağızları yahu!

Gâvur İmam — Deme, Karagöz efendi, deme! Maâzallah günaha girersiniz!

Karagöz — Gâvur İmam, biz kırk yıldır birbirimizi tanırız; bize de mi lo, lo, lo?..

Gâvur İmam — Elbette bunca yıldır fakirinizin, zühd ve takvâda zerrece kusuru olmadığını bilirsiniz! Hâzâ min fadli Rabbi!

Karagöz — Peki... Şu baskın vak'asını anlatsana nasıl ,olduydu?

Gâvur İmam — Hangi vak'aydi o? Hatırımdan çıkıvermiş!

Karagöz — Hani, ihtiyar kayyumun teleme peyniri gibi ak pak, genç, güzel bir karısı vardı. Onunla bir yatakta yakalanmıştın!

Gâvur İmam — (Sakalını sıvazlayarak) Ha.. şu meselei şeriyye!

Karagöz — Meselei şeriyye mi?

Gâvur İmam — Evet, meselei şeriyye!

Karagöz — Neydi o kadının ismi?

Gâvur İmam — Zehra hatun. Hidayet nuru yüzünde parlayan bir müslime idi. Nerededir şimdi acaba? Allah selâmet versin, temiz yürekli, lâtif bir hatundu. Kayyum da inadına kemşuratın biriydi. Küfüv değildiler ama, bir defa olmuş...

Karagöz — Bırak bunları da şu meselei şeriyeyi anlat!

Gâvur İmam — Evet, meselei şeriyyeyi anlatayım! Tamamen meselei şeriyye: Bir gün kayyum hatuncağıza kızıp: Seni üç talâk ile boşadım, der. Sonra da pişman olur. Olur ama, kadın sâliha! Harama uçkur çözen takımından eğil. Yüreğine bir kurt düşer. Kendisine yol gösterecek bir mü'min arayıp beni buldu!

Karagöz — Tam, adamını bulmuş!

Gâvur İmam — Öyle Karagöz efendi! Estaîzübillâh: İnnemel mü'minine ihvetün buyurulmuş. Mü'min, mü'minin kardeşidir. Meseleyi anlatınca: Aman Zehra hatun, şu andan itibaren birbirinize nâmahremsiniz. Çocuğunuz olursa, maazallah, gayri meşru' sayılır. Vârisiniz olamaz. Bu işin tek çaresi, hulle yapıp nikâh tazelemektir. Kimsecikler duymasın. Hemen şuracıkta sevabına, hulle yapıp nikâhınızı tazeleyim, dedim. O baskın denilen, bu hullei şeriyyedir!

Karagöz — Aferin hocam, doğrusu çok insaniyetlisin! Üste para filân da almadın değil mi?

Gâvur İmam — Aman, Karagöz efendi, ne hacet; sevabı yeter! ,

Karagöz — Peki!.. Ya, şu izalei bikr meselesi nasıl olmuştu?

Gâvur İmam — Hangisi o, hatırımdan çıkıvermiş!

Karagöz — Hani komşunun kızını iğfal etmiştin de az daha hapise giriyordun. Nikâhla alıp kurtuldun!

Gâvur İmam — Ha... Şu meselei şeriyye!

Karagöz — O da mı mesllei şeriyye!

Gâvur İmam — Şüphe mi var, Karagöz efendi, elbette meselei şeriyye! O kız, ele avuca sığmaz, bir ateş pâreydi. Bir gün benimle «esir almaca» oynamıya kalktı. Gayreti din ile onu esir eyleyiverdim. Esir olan bir hatun, şer-an mülküm sayılır. İstifrâşı mübah olur. Mesele bundan ibaret!

Karagöz — Ulan Gâvur İmam, her şeyi ne kolay şeriate uyduruyorsun?

Gâvur İmam — Öyledir Karagöz efendi, şeriatte güçlük yoktur.

Karagöz — Şu kandil yağı meselesi neydi?

Gâvur İmam — Hangi meseydi o, hatırımdan çıkıvermiş!

Karagöz — Caminin kandil yağını bakkala satarken yakalanmıştın?

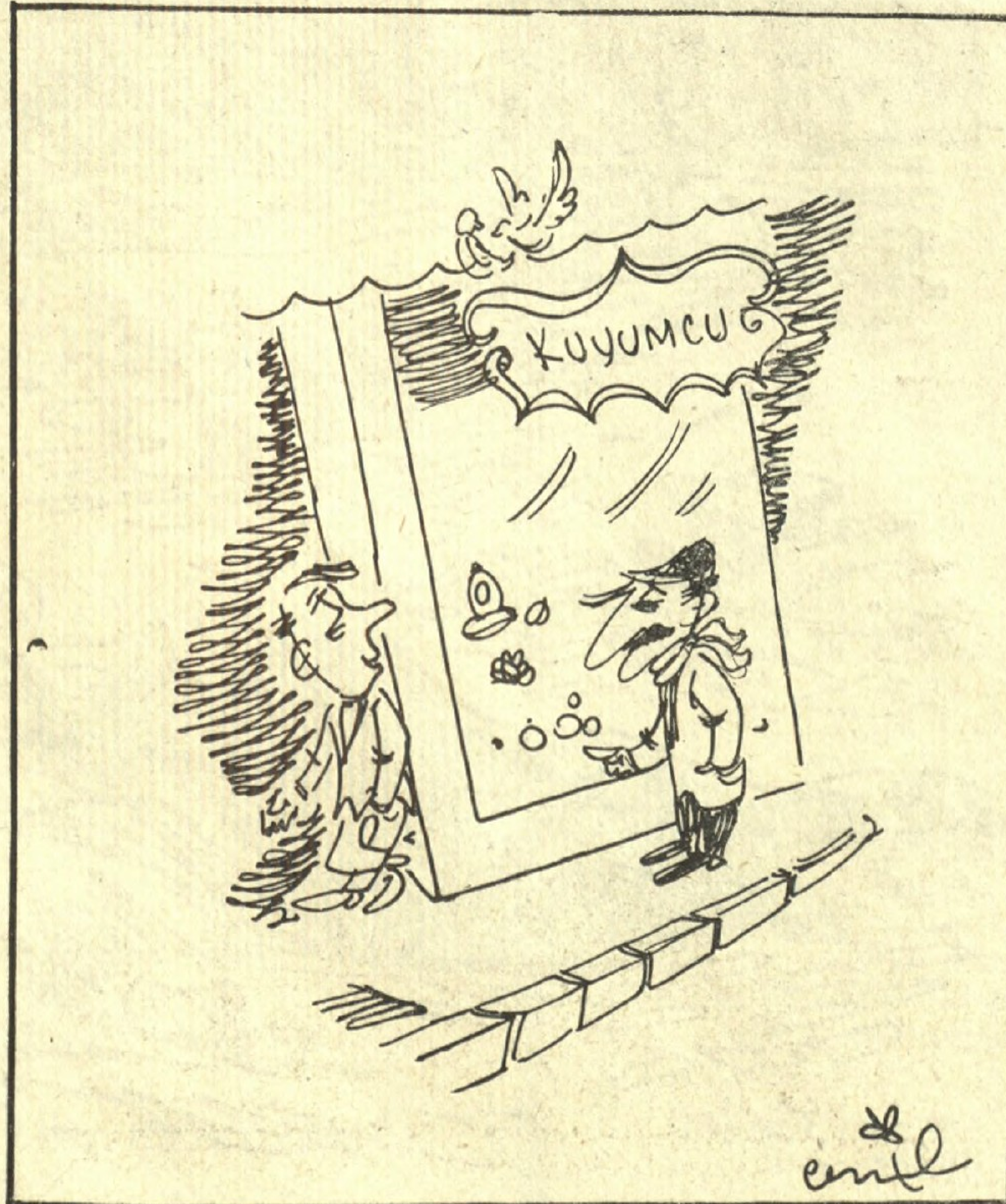
Gâvur İmam — Ha... şu meselei şeriyye! Birinci Dünya Harbindeydi. Millet, gıdasızlıktan kırılıyordu. Böyle bir zamanda zeytin yağı gibi bir gıda maddesini yakıp israf etmek günah olduğu için mahalle bakkalı vasıtasile fakir, fukaraya dağıttırmıştım. Bu da o meselei şeriyye!

Karagöz — Peki, cemaatten bazı safdillere namaz satmıştın. Rekâtı 25 kuruştan mı, neydi? Onun meselei şeriyyesi nasıldı?

Gâvur İmam — Yanlışın var, Karagöz efendi, namaz satmadım. Hâşâ, sümme hâşâ, para ile namaz satılmaz. İbadette kusuru olan bazı mü'min kardeşlerime kıldığım nafile namazların sevabını bağışladım. Onlar da gönüllerinin rızasiyle bana bir miktar hibede bulundular. Mesele bundan ibaret! ,

Karagöz — Yamansın be hocam, politikacılık etseydin, dünyayı parmağında çevirirdin!

Gâvur İmam — Ben de onun için geldim ya!.. Ziyaretimin asıl sebebi bu! Karagöz efendi, niçin hükûmet adamları ulemayı hor görürler? Onlarla elele verip hükûmet sürmezler. Kudret ve nüfuz sahibi olanlara dünyasını mes'ut, ahretini mamur etmek için bundan güzel yol mu olur?

— Abi, bu saat ne kadar eder?

— Valla, orasını ceza hâkimi bilir!..

Halkı şeriatle sımsıkı bağlarsın. Ağızlarını açıp gık diyemezler. Ulema ile anlaştıktan sonra geriye ne güçlük kalır, a nuru aynim! Dileyen riyazet ve ibadetle ahretini mamur eder. Dileyen zevk-ü safa ile dünyadan kâm alır. Eslâf böyle yapmamış mı? Bu suretle kudret, şevket, servet sahibi olmuşlar. Nice nice ülkeler fethetmişler, ne safalar da sürmüşler! Konaklarında penbe topuklu, sırma uçkurluklu cariyelerle fidan böylu, hilâl kaşlı mah buplarla, mıtıplar, mugannilerle, murassa' kadehler, çeşm-i bül bül sürahilerle, helva sohbetleri, bus kenarlarla dünyayı cennet ey lemişler. Bu ne dalâlettir, Karagöz efendi nuru aynim, hükûmet süreceğiz, diye iki parti olup bir birlerine sövüp saymak! Birbirlerinin makamına göz dikmek! Hangisi iktidara gelse, halk ondan memnun olmaz. Dünya tamah dünyasıdır. Ne verilse daha fazlasını ister. Bir defa haset, tamah uyanınca hoşnutsuzluktan eser kalır mı? Halk şikâyetçi, ulema kızgın, mevki sahipleri telâşta, huzur ve sükûndan gönüllerde eser yok. Neûzübillâh, kıyamet günü gibi bir hal!

Karagöz — Peki, ne yapsınlar?

Gâvur İmam — Ulemayı memnun etsinler!

Karagöz — Ulemayı memnun etmiyorlar mı?

Gâvur İmam — Memnun etmek şöyle dursun, kahrediyorlar!

Karagöz — Ne yapıyorlar?

Gâvur İmam — Karagöz efendi, olup bitenlerden gafil gibi görünüyorsunuz! Daha ne yapsınlar a nûru aynim! Eskiden bir mahalle imamı Evkaftan tahsisatını cebe atar, camiin vakfı olan hanede bedava oturur, hükûmet işlerinde muhtara takaddüm edip harç alır, nikâhları, düğünleri ak dedip hediyelere garkolur, teçhiz ve tekfin işleriyle o meşgul olur, Ramazan ayını, diş kirası alıp zenginlerin iftar sofralarında geçirir, hasılı gül gibi yaşardı. Şimdi sırtından cübbesini, başından sarığını aldılar, ayda kırk kâğıt hademei evkaf ücretiyle süründürüyorlar. Daha ne olsun istersin! Bu hal ile nizamı âlem bozulmaz, dünya harap olmaz mı? Bu işin sonu neye varır, bir hesap eyle!

Karagöz — Ulan Gâvur İmam, sen bizi irticaa sürüklemek istiyorsun galiba! Doğru söyle Ticani misin?

Gâvur İmam — Hâşâ, sümme hâşâ!

Karagöz — Öyleyse ne istiyorsun, açık söyle!

Gâvur İmam — Ne istiyeceğim, mebus olursanız, beni eski mahalle imamlığına kayırın. Size hem dua ederim, hem de benim bulunduğum semtte halkın reylerini cebinizde bilin!

Karagöz — Pekâlâ! Mebus oluncaye kadar sen pek orta yerde dolaşma! Bu aralık fazla göze çarpman hakkında hayırlı olmaz!

Gâvur İmam — Zaten gece gün düz ibadetten başımı kaldırdığım yok... Durun bakayım? (Elini kulağına koyup dinler.) İşte, öğle ezanı okunuyor. Hazır abdestim varken cemaatle namaza yetişeyim! Haydi, Hakka emanet olun! (Çıkarken durur) Karagöz efendi, devletlûlere söyleyin ki, dünya bizim gibilerin yüzü suyu hürmetine duruyor! (Çıkar.)

Karagöz — Ne herif, rezaletlerini yüzüne karşı söylüyorum, hiç tınmıyor. Ne mal olduğunu bildiğimiz halde, yine bizi kandırmağa çalışıyor! Mürai yobazların işte böylesinden korkulur, Hacivat!

— On ikinci Faslın sonu —

※

SÜR'AT

Plâjda, genç bir kadını göstererek arkadaşına sordu:

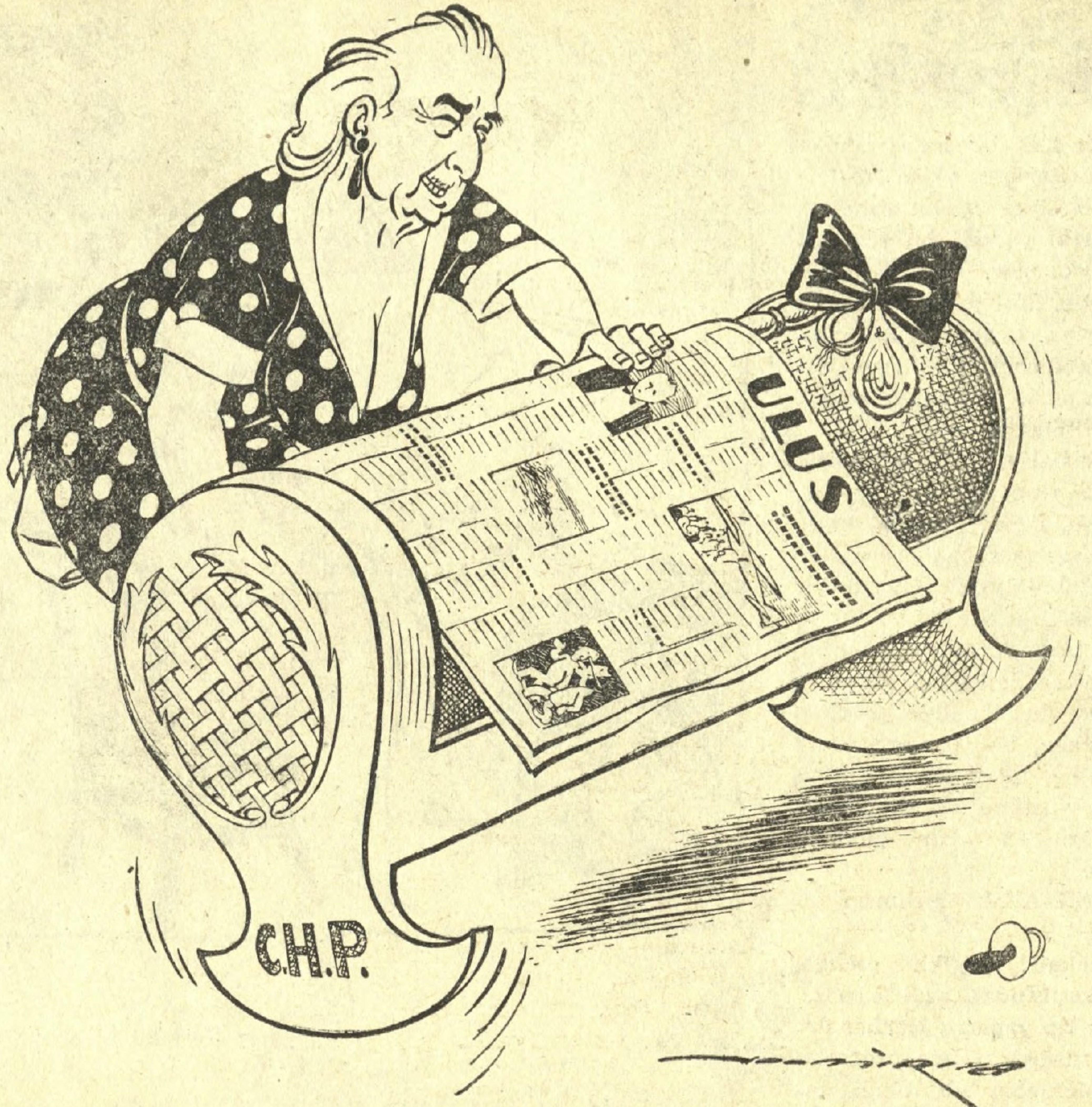
— Tanır mısın?

Arkadaşı:

— Tanımaz olur muyum? dedi, istersen sana yaşını bile söyliyeyim: yirmi üçündedir...

— Ne biliyorsun?

— İlk mektebi beraber okumuştuk. Şimdi ben otuzbeşindeyim. O da olsa olsa yirmi üçe ancak gelmiştir, birader...

— Uyu yavrum, uyanacak günler var!..

KUTLAMA PROGRAMINDAN :
Top atışı!..

165

Biz Bize Benzeriz

Şu «Biz bize benzeriz» cevherini yumurtlayanın sağsa ömrüne bereket, öldüyse canına rahmet!. Hani, kerrat cetveli bu söz kadar doğru olamaz.

Taksimde, dört yıldır dört mev simin karına, kışına açık bırakılan Opera binası yıkılırken Saraçhanebaşında Belediye sarayı yapmağa kalkarız.

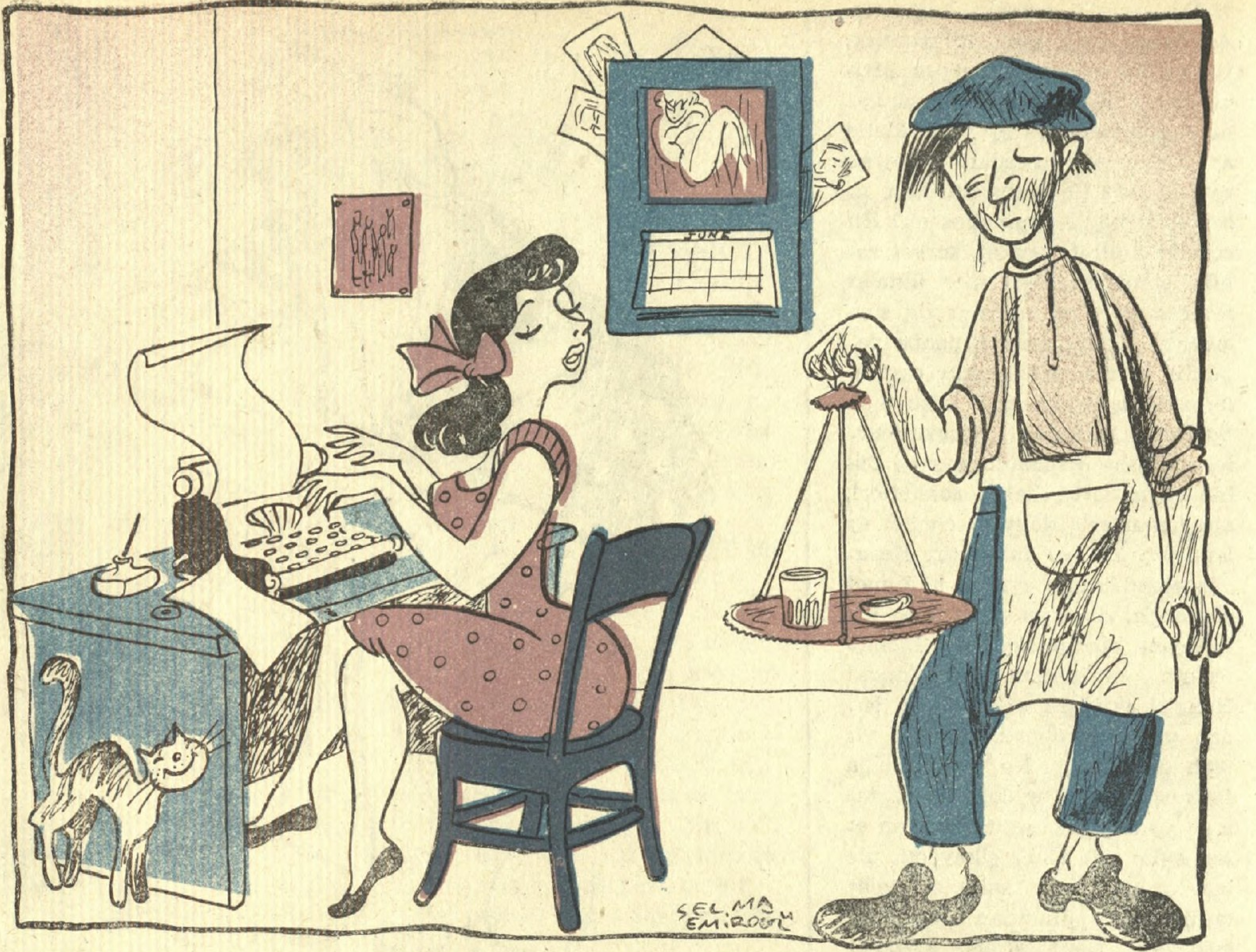
Caddelerimize, önce asfalt döşer, sonra altını açıp su borusu, gaz borusu, lâğım borusu, hattâ elimizden gelse soba borusu bile döşeriz. Halbuki, en münasibi bir yuf borusu döşemektir.

Dünya maarifi, çocuğu bir an evvel hayat bilgileriyle yetiştirip onu yapıcı insan haline getirmeğe çalışırken, biz, liselerde sınıf sınıf üstüne, kitap kitap üstüne, il'im ilim üstüne ve en kötüsü, imtihan imtihan üstüne bindirir, otuzunda:

— Haydi Allah yardımcın olsun!

Diye sakallı bıyıklı çocuğu, mektep kapısından azat ederiz.

Bir inkılâp yaparız: Harfler değişir, dil değişir, ders proğramı değişir. Mektebin adı «okul», talebenin adı «öğrenci», muallimin adı «öğretmen» olur. Hele bu sonuncusu, biraz daha gayret etsek «öğretmem» olacaktı. İl'k mektepten Karabaş tecvit. orta mektepten Emsile ve Zeban-ı farisî kalkar. Fakat liselerde, hâlâ ve hâlâ, yeni Türk harfleriyle «İlm-i arûz» okutulur:

— Bardağı iyice yıkadın, değil mi?..

Esti nesîm-i nevbehar
Müstef'ilün müstef'ilün
Âçıldı güller subhudem
Müstef'ilün müstef'ilün

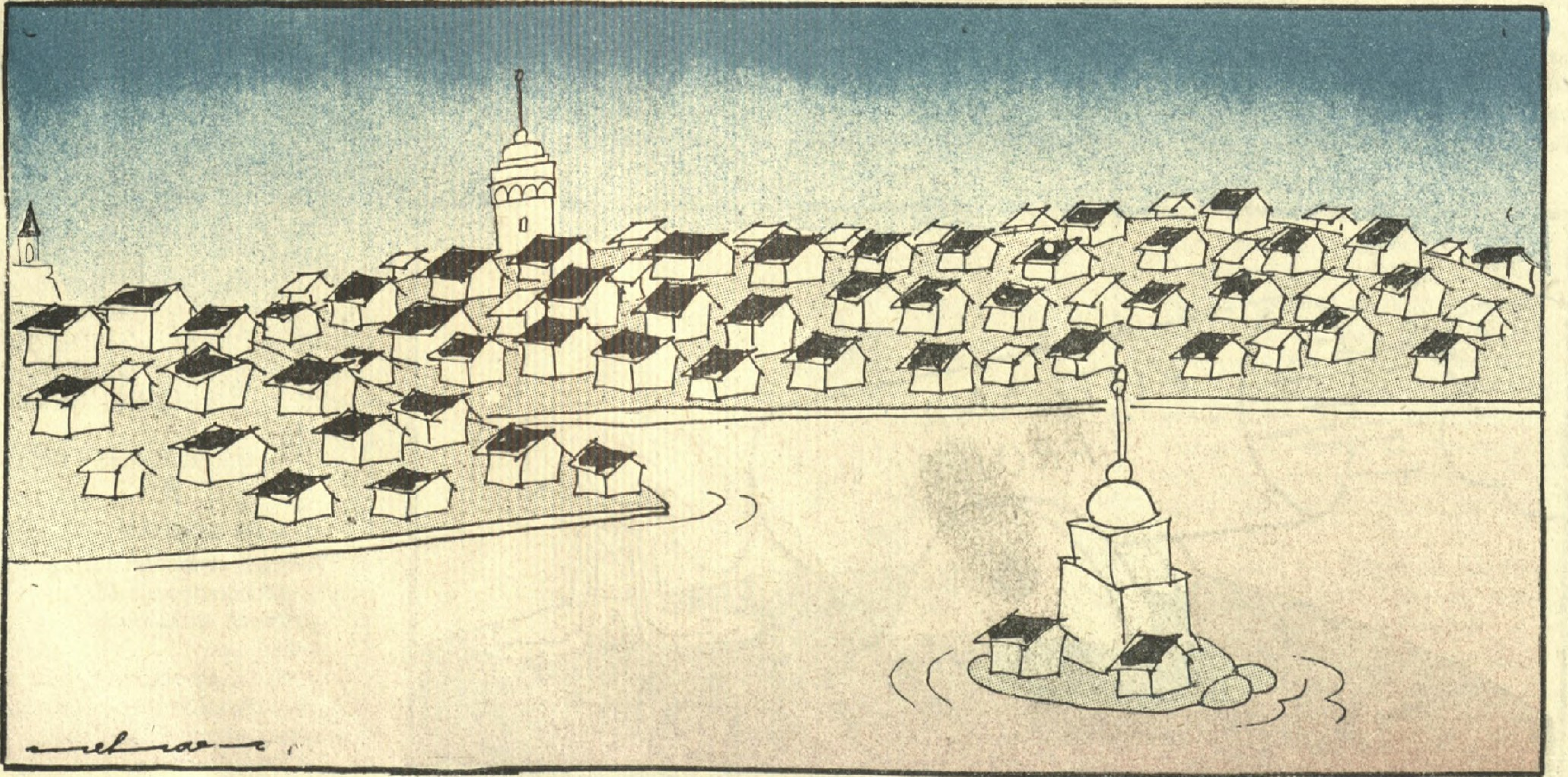
Evet efendim, çünkü, kendimizi kendimiz tarif buyurmuşuzdur: Biz bize benzeriz!

Bunun son acayip misalini iç politikada gördük: Partiler arası mütareke!

Önce bir afalladım doğrusu. Partiler arası mütareke ne demek?.. Demokraside partiler arası mütareke değil, mücadele olur... Eğer mücadeleye son veriliyorsa, demokrasiye son verip bir oooooh çekelim!

Hem siz «mütareke» denince, ne anlarsınız kuzum? İki düşman arasında ateş kesme değil mi?

Benim gördüğüm, mütareke, iki parti arasından ziyade iki li-

İSTANBULUN FETHİ!..

der arasındadır: İsmet İnönü ile Adnan Menderes!

Ulus gazetesinde Nihat Erim'i okuyunuz: Memleket tam bir diktatörlük rejimine doğru gidiyor. Vedat Dicle'yi okuyunuz: Memleket tam bir iktisadî buhrana doğru gidiyor. Dünya gazetesinde Falih Rıfkı Atay'ı okuyunuz: Memleket, tam bir partizanlar yağması içindedir!

Ne o?.. Bunun adı mütareke...

Hani Abdülhamit devrinde:

— Sâye-i şâhânede ben adamın...

Dedin mi, hiç korkmadan sadrazama bile sövermişsin... İşte, ana muhalefetle baba iktidar arasındaki münasebet de buna benzedi: Menderes'le İnönü'yü ağzına ve kalemine almamak şartiyle veryansın et ötekilere...

Ayol, bu kadarcık mütareke, Sevgili milletvekillerimizden Ali İhsan Sabis paşa hazretleriyle kiracıları bayanlar arasında bile var. Sayın general, evinde oturan kadınların kılına dokunmadan, camı, çerçeveyi indiriyor, damı, kiremidi söküyor.. o kadar!

Ama, böyle bir hanede oturulur mu diyeceksiniz?.. Eh, onu da bana değil, muhterem D. P. Genel Başkanına sorunuz!..

Oturabilirse aşkolsun!

ÇİMDİK

MEHTAP SEFASI!..

Akbaba, S. 63, C. 3, 28 Mayıs 1953, s. 7

SABIK MISIR KRARLİÇESİ NERİMAN'IN EVİNDE :

— Neden bu adamın resmini hâlâ kaldırmıyorsun?..
— İçimde hiç bir güzel hâtıra yaşatmasın diye!..

Takvimden Yapraklar

SİNEMADA

Şarklıyız, belli işte : halkımızın
Gönlü, sevdaya karşı çok yufka :
Her öpüş sahnesinde bir filmin,
Çıkıyor : «Yâ medet!» ler ayyûka!

TUHAF ŞEY !

Yeni dünyaca tanınmış da adı,
Demiyor : Dâhi-i devrân oldum!
Sövmüyor eskilerin hiç birine,
Şu Sait Faik'e hayran oldum !

BASIN ÂLEMİNDE :

Etrafına dikkatlice bir bak, göreceksin,
Farksız şu cihânın trajik hâli komikten :
Falih, hikemiyat ile, ahlâk ile meşgul;
Cahit, yeni bir Gandi, çekilmiş polemikten!

Orhan Seyfi ORHON

Neden intihar ediyor muşuz?

Bu sıralarda kısmetimiz ekâbiri ziyaretten açıldı. Bir de İhsan Şükrü Aksel'in konferansını dinleyeyim dedim. Lâf aramızda, bu Akşel adında bir hikmet var. Hayli rağbette... Öğret men Pertev Aksel, ressam Mâlik Aksel, zühreviyeci Şinasi Aksel (şayanı tavsiyedir) ve İsveçli doktor ve muharrir Aksel Munthe... Gel de İ. Ş. Aksel'in konferansına gitme bakalım. Mevzu gayet cazipti: İntiharların sebepleri... Salon da doluydu. Çoğu hanımlar ama, zararı yok.

Doktoru dinledikçe aklım başıma gelmeğe başladı. Meğer intihar etmek delilikmiş. Öyle aşktan meşkten filân intihar olmazmış. İnsan tatlı canına kıymadan evvel delirmeliymiş.

Tevekkeli ortalıkta intihar vakaları çoğalmadı! Herkes aşağı yukarı çılgına dönmüş vaziyette. Kimi Valiye kızıyor, aklını oynatıyor; kimi bir post yakalıyamadım diye zıvanadan çıkıkıyor; kiminin hayat pahalılığı, kiminin geçim endeksi, kiminin de ev kiraları zihnine dokunuyor. Yani doktorun hakkı var vallahi. Önce sinirler yerinden oynamalı ki insan, karşısındakini öldüreceğine tatlı canına kıysın...

Zaten kendini öldürmek demek, hırsını almak demekmiş. Küçük bir farkla: kızdığımız kimseyi öldürecek yerde, onu başkalarının da sinirlerini bozmakta serbest bırakarak kendimize kıyıyormuşuz.

Şöyle bir düşündüm. İnsanda kendine silâh atacak, yahut kendini ipe çekecek kuvvet asla mevcut olmamalı da mutlaka hiddetini başkasından almalı...

Ben bunları kurarken bülbül sesli bir hanım ayni şeyi doktora sormaz mı?

— O zaman ne olurdu netice acaba?

Doktor durdu:

— Vallahi küçük hanım, dedi, bunu, daha ziyade başkalarını zıvanadan çıkaranlara sormalı...

— Hayır, mevzu münasebetiyle size soruyorum...

— Peki, söyliyeyim. Evvelâ çıtıpıtı küçük hanımların çoğu, bir sevdalının tabancasiyle irtihali dâribekaa eylerdi.. .

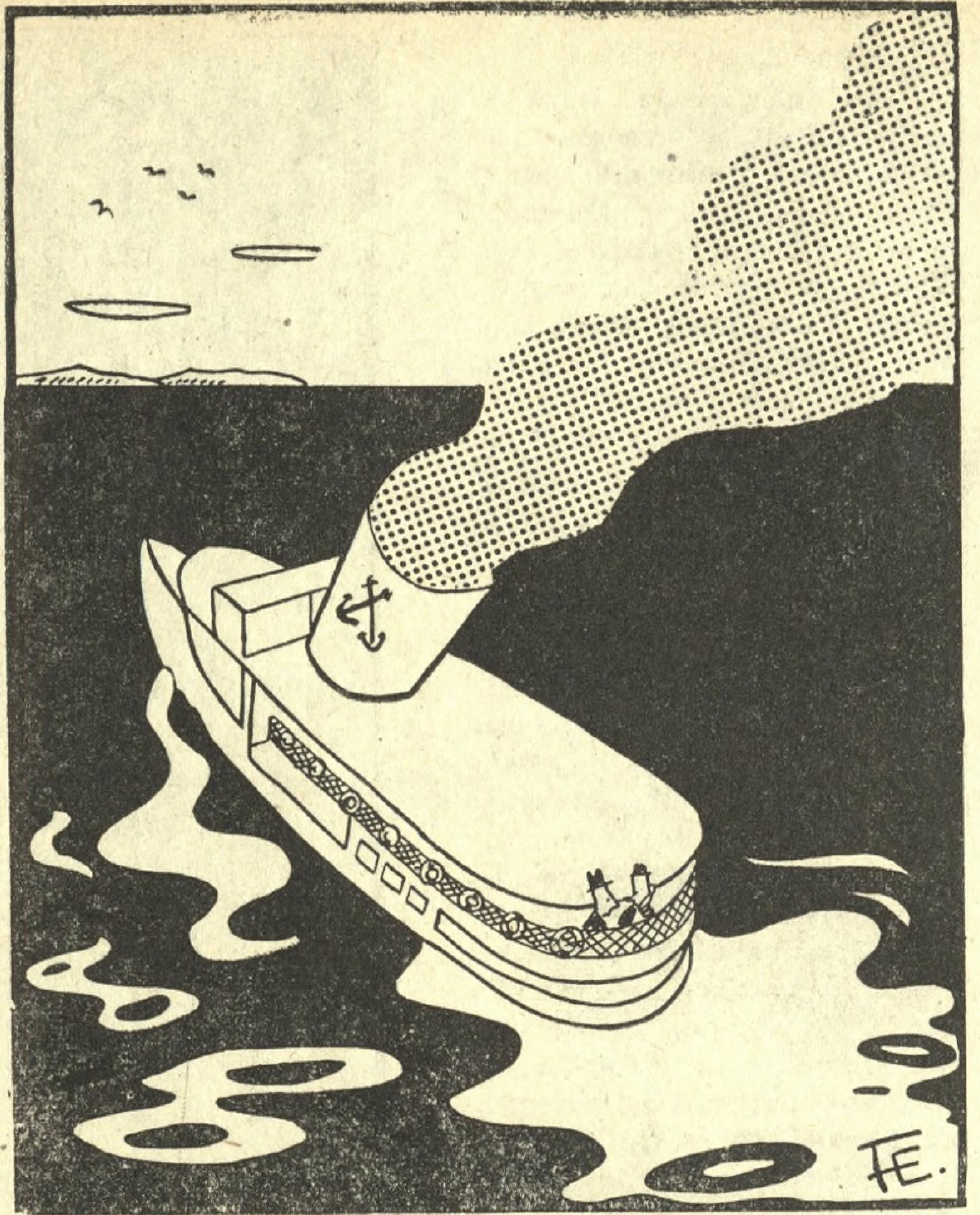
Der demez, salonda umumî bir kahkaha koptu. Kızcağız kulaklarına kadar kızardı. Ama doktor işi tatlıya bağlamasını bildi:

— Ondan sonra da sinir hekimleri tehlikeye girerdi. Çünkü, aziz dinleyiciler, inanmazsınız benden daha tanınmışlara sorun hastalarımızın çoğu bizi affetmez.. .

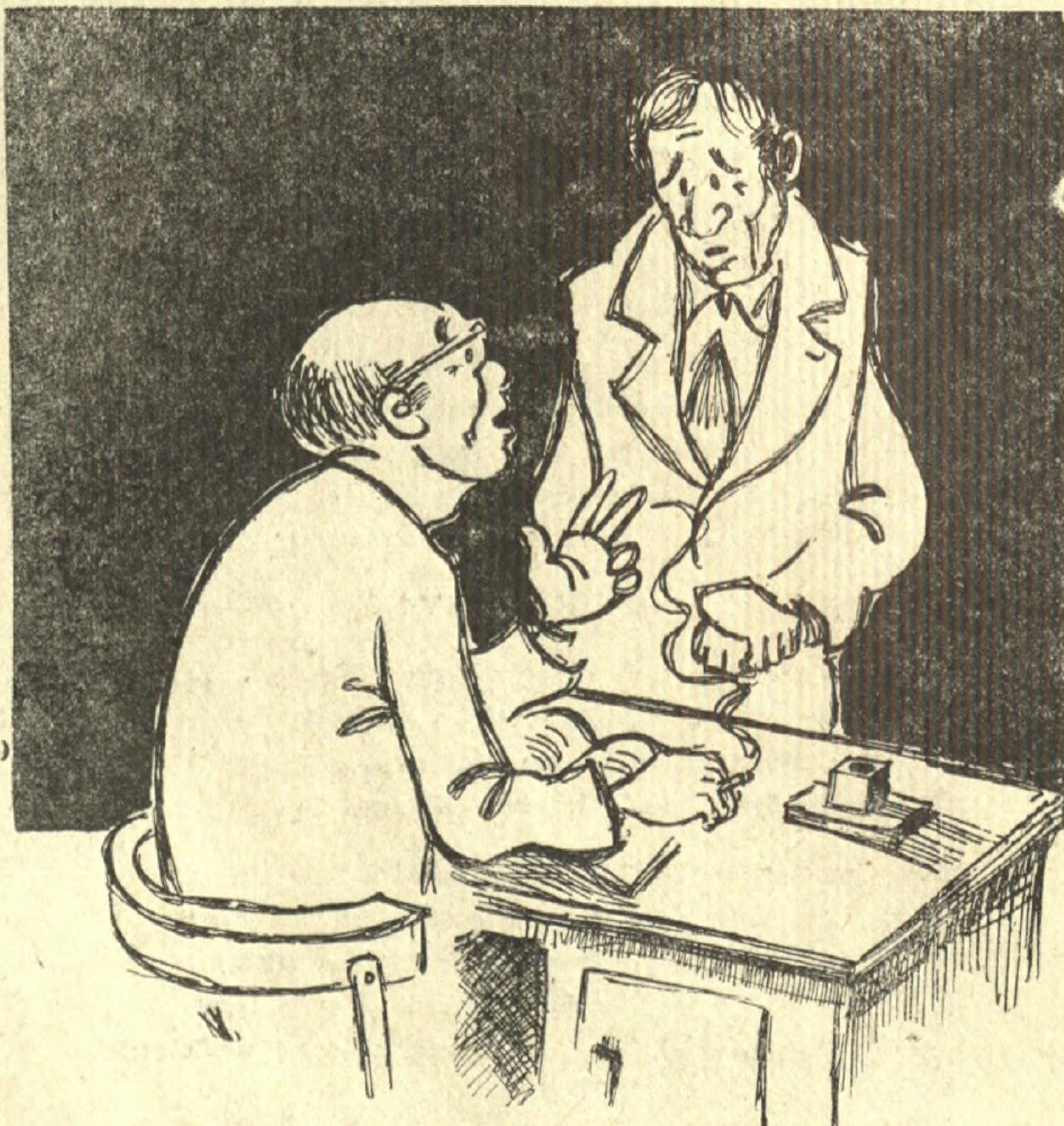
— Affetmişsiniz siz onu!

Bu cümleyi söyliyen de deminki küçük hanım değil mi? Ancak o zaman ayağımız suya erdi. Anladık ki, mezkûre, doktorun vaktiyle tedavi ettiği sinirlilerden biriymiş.

Hani konferansta biraz daha kalsaydım, ya katil olurdum, yahut büsbütün âsabım bozulurdu. Allah etmesin diye kendimi dışarı dar attım.

— Fatih gemilerini karada yürütmüş azizim, karada...
— Ah, biz de bir denizde yürütebilsek!..

— Müesseseniz kapıcı arıyormuş...
— Kaç lisan bilirsin, Üniversite mezunu musun?..

TEŞKİLÂTLI DİLENCİLER

Avrupanın bilmem hangi diyarında, dilencilerin resmen teşkilât kurarak, bizdeki (Lâteşbih ve lâtemsil eczahanelerin bölgelere ayrılması gibi) kendilerine belli dilenme yerleri ayrılmalarını istediklerine dair havadisi gazetelerde okuyunca hemen bizimkiler aklıma geldi ve cereyan edecek sahneyi hayâlen göz lerimin önüne getirdim:

(Sahne: İstanbul Valisinin makamı. Üstad, geniş yazıhanesinin arkasında kaybolmuştur. Bu sırada kapıdan göbekli, kravatında pırlanta iğne, resmî kıyafetli biri girer)

F. K. G. — Buyrun, arzunuz nedir?

Meçhul şahıs — Efendim, bendeniz Milletlerarası Dilenciler konfederasyonu Türkiye Bölge başkanıyım...

F. K. G. — Yani Unesco teşkilâtına veya Marshall plânına dahil misiniz?

Meçhul — Hayır, ama bu gidişle olacağız.

F. K. G. — E, peki, benim işi çok bir adam olduğumu biliyorsunuz. Maksadınız neyse söyleyin de anlıyalım bakalım neymiş maksadınız, gayeniz, hedefiniz...

Meçhul — Müsaade buyrun da arzedeyim. Biz, dilenciler...

F. K. G. — Siz mi dilencisiniz?

Meçhul — Ne sandınız beyefendi, şimdi sayei şahanede dilenciler bile en aşağı bizim kadar kalantor...

F. K. G. — Sadede gelelim, vaktim yok...

Meçhul — İşte biz, icrayı sanat edebilmek için bize muayyen yer göstermenizi istiyoruz. Hattâ belediyeden tasdikli birer hüviyet, ticaret odasından birer resmî vesika da isteriz...

F. K. G. — Siz çıldırmışsınız, gelin bir muayene edeyim sizi...

Meçhul — Neden çıldıracakmışım efendim. Sizin o gezip hayran olduğunuz memleketler deki dilenciler dahi böyle teşkilâtlıdır.

F. K. G. — Ha... bak o zaman iş değişir.

Meçhul — Değişeceğini bildiğim için söyledim ya... Medeniyet demek teşkilât demek. Hem bize yer gösterirseniz gelir vergisi de veririz, namus dairesinde hayatımızı kazanırız. Dilencilik şerefli bir meslek haline girer de birbirimizin gözünü oymayız. Kimse kimsenin sahasına tecavüz etmez. Arzu ederseniz belediye resmi dahi öderiz...

F. K. G. — Peki, not edeyim.

Meçhul — Bu arada İstanbulda beşbin dilenci olduğunu, bunların profesyonel lisansı bulunduğunu, 54 seçimlerinde rey vereceklerini de arzederim...

F. K. G. — !!...

— İstanbul Muhabiri —

168

— Cevap versene, bu yazı da mı bu entari ile geçireceğim...

— Karıcığım, şu pantalonun söküğü...

— ?...

— !...

HİKÂYE

Misafir

Yeniçeri Hasan etrafına bakındı. İşte dört saat vardı ki şehri Kostantaniyye islâmın eline geçmiş, asırların beklediği feth-i mübin nihayet müyesser olmuştu. Hünkâr, her yana emir salarak tekmil yeniçeri ağalarını toplatıyordu. Ardından gelen ferman cümlece malûm olmuştu ki, mefhumu hıristiyan reaya mâkulesinin dahi mal, can ve namuslarına en küçük halel getirenin kellesi omuzları üzerinde durmıyacaktı .

Yeniçeri Hasan, içinden «Talihli kefere, padişahımız gibi bir büyük âdemin eline düştüler... Ya maazallah bir müslüman şehri Bizanslı rumun pençesine düşeydi halimiz nice olurdu, sağ kalurisek görüridik» diye düşündü ve ara sokaklardan kendi ortasını aramağa koyuldu.

Tekmil tarih kitapları bugün dahi Bizansın o sıralarda içinde bulunduğu fisku fücuru anlata anlata bitiremezler. Hele böyle civanmert bir düşman eline düştükten sonra, kendi imparatorları devrinin adaletsizliklerine nazaran, daha ilk saatlerde dahi Bizans halkı kendilerini o kadar emniyet ve refah içinde hisseder oldular ki, gûya asıl şehrin sahipleri ve onların hizmetine memur Osmanlı taifesiymiş de kendileri misafirmişler gibi serbestçe harekete başlamışlardı. Hani o birkaç saat evvelki kanlı mücadele? Nerde o uzun harp günlerinin havası? Şimdi herkes sanki bir bayram sevinci içinde yüzüyordu.

Akşam yakındı. Yeniçeri Hasan, şimdi Süleymaniye dediğimiz mevkie varmıştı. Dar, taş binalardan birinin kapısı açıldı ve kara gözlü, mütenasip endamlı, Türkçeyi de az çok konuşan bir rum dilberi, levend yapılı yeniçeriye el salladı:

— Yiğit, dur hele beğ yiğit... Hak nazardan saklasın, her halde ordunun en er kemankeşi sen olacaksın. Bizi zalimlerden halâs ettiniz. Her murad almak hakkınızdır. Bu gece bizim evimizde misafir olmaz mısın? Kurtarıcımız kim olursa ilk gördüğümde evime alayım diye Meryemin başına ahdetmişim...

Hasan düşündü. Nasıl olsa geceyi şehirde geçireceklerdi. Bu bir tuzak olamazdı. Olsa dahi Allahın inayetiyle herşeyin hakkından gelirdi.

— Hele bir yol ağadan izin alayım da, gelirim! dedi. Doğrusu kızın mahmur gözlerine dayanamamıştı. Selâmeti, ilk defa firarda buldu.

Güzel Eleni, o akşam ümit içinde bekliyordu. Ortalık karardı. Zaten işgale uğramış olan sokaklarda erkenden el ayak çekildi. Bir ses olsa, hemen Eleninin kulakları açılıyor, gelenin gündüz davet ettiği Yeniçeri olup olmadığını anlamak için hemen mazgala koşuyordu.

Artık ümidini kesmeğe başlamıştı ki, tok ayak sesleri, sokağın öbür başından beriye doğru aksetmeğe başladı. Eleni hemen kapıya koştu. İçinden bir his bu gelenin Yeniçeri olduğunu ona söylüyordu. Aldanmamıştı da... Hasan, börkünü bastırıp alçak kapıdan geçti. Eleninin peşinden divanhaneye girdi. Ortada oldukça zengin bir banquetta hazırlanmıştı. Üstünde neler yoktu neler... İçkinin ve meyvanın her çeşidi...

Eleni, yorgunluğunu giderecek en tesirli ilâçtır diye, Hasan'a bol bol reçine şarabı ikram ediyordu. Genç yeniçeri bunu su gibi içmekteydi. Neden sonra hafifçe başı döner gibi oldu. Hünkârın emri aklındaydı ama, yine de akliyle bu buyruğun yağma ve tecavüze engel olmak için yayıldığını düşünüyordu. Yoksa böyle kendiliğinden yapılan davete kim ne diyebilirdi ki...

Yediler, içtiler. Saatler ilerledikçe, Hasan, âb-ı hayatı, o zamana kadar yalnız adını duyduğu kevseri buldum zannına kapıldı. Mest olarak Eleni'nin güzelliğinden bir savaşçıya düşecek en özlü ganimeti aldı.

★

Eleni, birden uyandı. Hasan ayaktaydı ve giyinikti. Genç kız, uyku sersemliğiyle:

— Sabah mı oldu yoksa? Uyuyakalmışım... diye mırıldandı. Hasan:

— Yok, sabaha daha beş saat var. Ama ben gideceğim...

— Neden, nereye?

Mahçup yeniçeri, başını öbür tarafa çevirerek izah etti:

— Dehey iki sokak ötede, senin gibi Meryeme adak vermiş iki kız daha var da, onlar bekliyorlar. Söz verdik, ölmeden olmaz...

Ve, sessizce taş merdivenleri inmeğe başladı .

HİKÂYECİ

İHTİYARLAR ARASINDA EVLENMELER GİTTİKÇE ARTIYOR: (Gazeteler)

FLÖRT :

— Neeee... Yüz yirmi yaşında mısınız? Katiyen, doksan beşten fazla göstermiyorsunuz!..

AMERİKA FATİHİ !

Fetih

İSTANBULUN ŞANLI-
FATİHİ!.. SEN!..
..........!..
VALİ- SÖYLEYİN ŞUNA, O KADAR-
BAĞIRMASIN.... NER-
DEYSE YUNANİSTANDAN DU-
YACAKLAR!..

Bir Hind hikâyesi

Mihrace Tahur bir sabah aynada yüzüne baktı. Çenesi siyah, kıvırcık bir sakalla örtülü idi. Yaşı tam otuzdu.

Kendi kendine düşündü:

— İnsan otuz yaşında genç mi sayılır, ihtiyar mı?

Bu sualine cevap veremedi. Düşündü, tereddüt etti. Merakını tatmin için hakîm-i meşhur Rahubayı istimzaca karar verdi.

Hakîm Rahuba huzuruna çıktığı zaman mihrace hayret içinde kaldı:

Rahuba kendi süt kardeşi idi. Hakîm ile mihrace sağlı sollu iki memeyi emerlerken birbirlerini görmüşlerdi. Tahur:

— Ey âlimi kül! dedi. Fikirlerini açıkça söyle. Sen otuz yaşındasın. Ben de otuz yaşındayım. Bu yaşta insan ihtiyar mı sayılır, genç mi?

— Ne söyülyorsun, Mihrace Tahur! İnsan otuz yaşında ihtiyar olur mu hiç?

★

Tahur, komşu mihrace ile cenk etti, kaplan avladı. Fildişi tahtırevanlarda gezip yaşadı. yaşadı. Bir sabah nasılsa aynaya bakmak hatırına geldi. Sakalı ağarmağa başlamıştı. O gün tam altmış yaşında idi. Kendi kendine düşündü:

— İnsan altmış yaşında genç mi sayılır, ihtiyar mı?

Derhal hakîm Rahubaya haber gönderdi:

— Ey hakîm! dedi. Akıl ve hikmetine müracaat ediyorum. Bana hulûsu kalb ile cevap ver. İnsan altmış yaşında genç mi sayılır, ihtiyar mı?

— Altmış yaşında mı? İnsaf et, Mihrace Tahur!. Altmış yaşındaki insan genç sayılmaz da ne sayılır?

★

Aradan on beş gün geçti. Mihracenin içinde garip bir endişe duruyordu. Vücudüne bir kesiklik ârız olmuş, cariyelerine karşı eski meftuniyeti kalmamıştı. Mihrace Tahur bu alâmetleri hiç beğenmedi.

— Hakîm Rahubayı çağırın! diye emretti.

— Hakîm Rahuba sizlere ömür... dediler.

Mihrace yüzünü buruşturdu. Nedimlerinden biri:

— Merak etmeyin, dedi. Rarubanın bir oğlu var. Akıl ve dirayet hususunda babasından aşağı kalmıyor. Her sözüyle babasının hayrülhalefi olduğunu isbat ediyor. İsterseniz...

Mihrace derhal emretti:

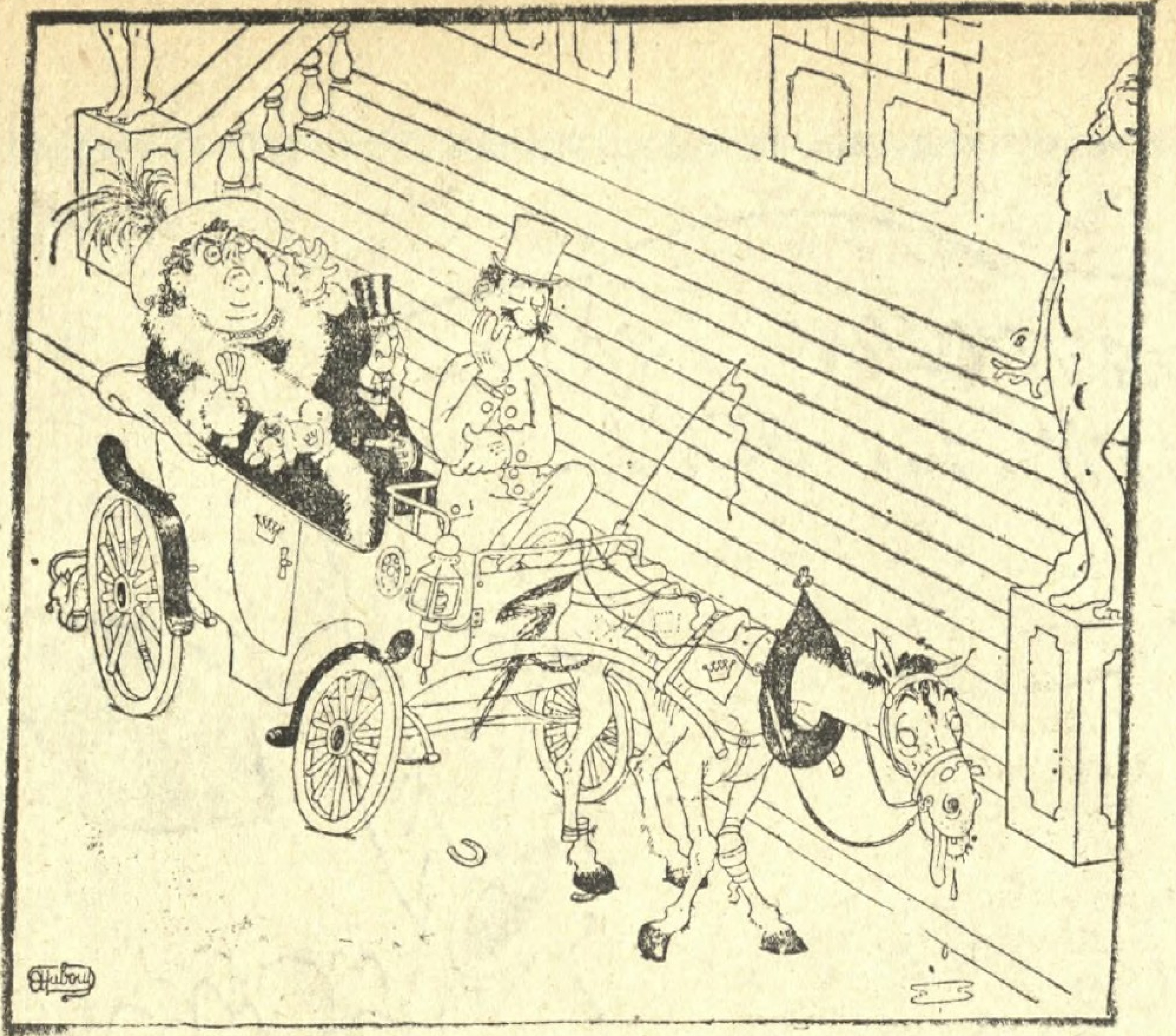
— Çağırın!

Rahubanın oğlu dinç adımlarla mihraceye doğru ilerledi. Uzun siyah saçları iri örgüler halinde başında toplanmıştı. Genç dudaklarını yeni terlemiş bıyık ve sakalları gölgeliyordu. Mihrace, hakîmzadeye dedi ki:

— Baban bana karşı daima hakikati söyledi. Açıkça söyle: Altmış yaşını on beş gün geçmiş bir adam, genç mi sayılır, ihtiyar mı? Zavallı babacığın da sağ olsaydı o da tam benim yaşımda olacaktı!

Bu hikâyeyi anlatanlar, Rahubanın oğlunun, mihraceye ne cevap verdiğini nakil ve rivayet etmemişler. Fakat mevsukan söylendiğine göre genç hakîm yanından çıktıktan sonra, mihrace:

— Haydi canım! diye bağırmış, ben de bunu bir şey bilir zannettim! Halbuki nerede rahmetli Rahuba... Bu delikanlı onun attığı pabuç bile olamaz!

— Aman Jozef, başım dönüyor, yavaş sür!..

— Fransız karikatürü —

İSABET

İkisi de ayni istasyondan ayni vagona binmişlerdi. İkisi de burunlarının ucunu göremiyecek kadar sarhoştular. Fakat, terbiye görmüş, kibar insanlar olduk ları için sarhoş olduklarını birbirlerine belli etmek istemiyorlardı. Yarım saat kadar konuşmadan oturdular.

Nihayet biri gayet tabiî bir tavırla:

— Beyefendi, dedi. Lûtfen saate bakar mısınız?

Öteki büyük bir nezaketle başını iğdi. Cebinden çıkardığı sigara ağızlığına bakarak:

— Rica ederim, dedi. Bugün günlerden perşembe!.

İiki, teşekkür makamında boyun kırdı:

— Ya... İsabet ki sormuşum... Ben de bu istasyonda inecektim!...

— Rica ederim sokaklarda dolaşmayın bayan, görüyorsunuz, sizi gören sarhoş oluyor!..

— Amerikan karikatürü —

Teşbihte hata olmaz

Bir lokantada iki ahbap ayni masada oturuyorlar.

Garson gelip sorar:

— Ne emrediyorsunuz?

— Bir koyun başı.

— Siz?

— Bana da beyinki gibi bir baş getir!..

O

SALAMONLA HIRSIZ

Bir gece Salamonun dükkânına hırsız girmiş, kasayı zorluyordu. Dükkânın üstünde yatmakta olan Salamon gürültüyü duydu, elinde bir tabanca olduğu halde hırsızı karşılayıp bağırdı:

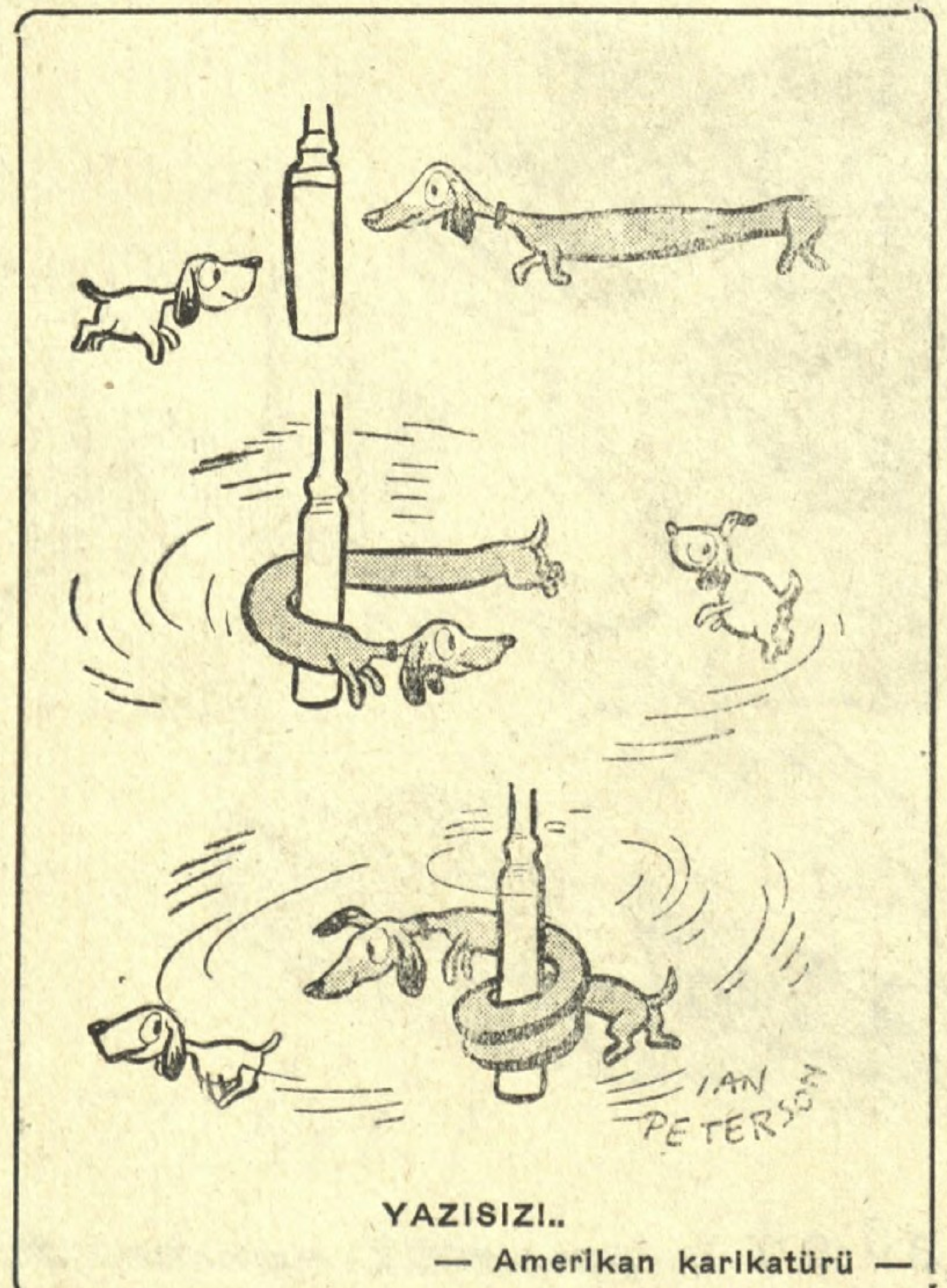
— Eller yukari! Yoksam yaka rim!

Hırsız, Salamonu tanıyordu. Sükûnetle:

— Tabancana otuz lira veririm.

Deyince Salamon silâhı herife uzattı:

— Al verdim ,yitti! dedi.

YAZISIZ!..

— Amerikan karikatürü —

Eski Türk Mizahından

Şirket

Torik Necmi geçen gün gazeteye şöyle bir ilân vermişti: «Malı, mülkü, parası olmıyan, fakat namuslu, haysiyetli bir adamla kârlı bir şirket kurmak istiyorum. Talip olanlar müracaat etsin!»

İlânı okuyan bir safdil, Torik Necmiye müracaat etti.

— Sizinle şirket kurmak istiyorum!

— Pekâlâ... Paran var mı?

— Yok!.

— Malın, mülkün?

— Onlar da yok!

— Namusça, haysiyetçe nasılsın?

— Heskes beni çok doğru bir adam olarak tanır.

— Âlâ, şerait uygun. Şimdi seninle kârı yarı yarıya taksim etmek üzere bir şirket yapacağız!

— Bu nasıl şirket olacak?

— Anlatayım: Ben borç alacağım, sen **kefil olacaksın!.**

— Sen borcunu ödiyecek misin?

— Ne münasebet, öyle olsa parayı nasıl taksim ederiz?

— Kefil olduğum için parayı benden alırlar.

— Neni alacaklar? Paran yok, malın, mülkün yok!

— Öyle ama, o zaman da namusumu, haysiyetimi muhafaza edemem!.

Torik, bıyık altından gülerek cevap verdi:

— Ulan ,enayilik etme, beş parası olmıyan adam, bu zamanda namusunu ancak bu kadar muhafaza edebilir işte!.

Tembellik

Güzel bir kadın, kocasının tembelliğinden şikâyet ediyordu:

— Vallahi, sabahları onbirden evvel kalkmıyor...

Selim, Sırrı içini çekti:

— Vallahi halinize şükredin yine... Ben olsaydım akşama kadar kalkmazdım...

— Avrupada kadın modalarını kadın terziler çıkarır madam!..

— Erkek modalarını?.

— Devlet reisleri!..

ŞECAAT ARZEDERKEN

— Şu köpeği görüyor musun? Sahibinden daha zeki bir hayvan!

— Vaktiyle benim de böyle bir köpeğim vardı!..

— Buhran aldı yürüdü diyorlar..

— İnanma, olduğu yerde duruyor!..

Nereye gelmiş?

Emrullah efendi maarif nazırı olmuştu. Bir sabah, hüviyetini belli etmiyerek, yanında kâtibi olduğu halde, idadîlerden birine erkenden damladı ve doğruca müdürün odasına girdi. Elyevm hayatta olduğu için ismini söylemiyeceğimiz müdür, masanın üzerine eğilmiş bir şeyler yazıyordu. Yerinden kımıldamaksızın, elile ziyaretçilere yer gösterdi ve:

— Oturun! dedi.

Aradan on dakika geçti, yazısını bitirdi... Başını kaldırdı ve kâtibi işaretle soru:

— Kaç yaşında bu delikanlı?

— Yirmi beş!

— Mahdum mu?

— Hayır, kâtibim!

— Acayip!. Mektebe mi kaydolacak?

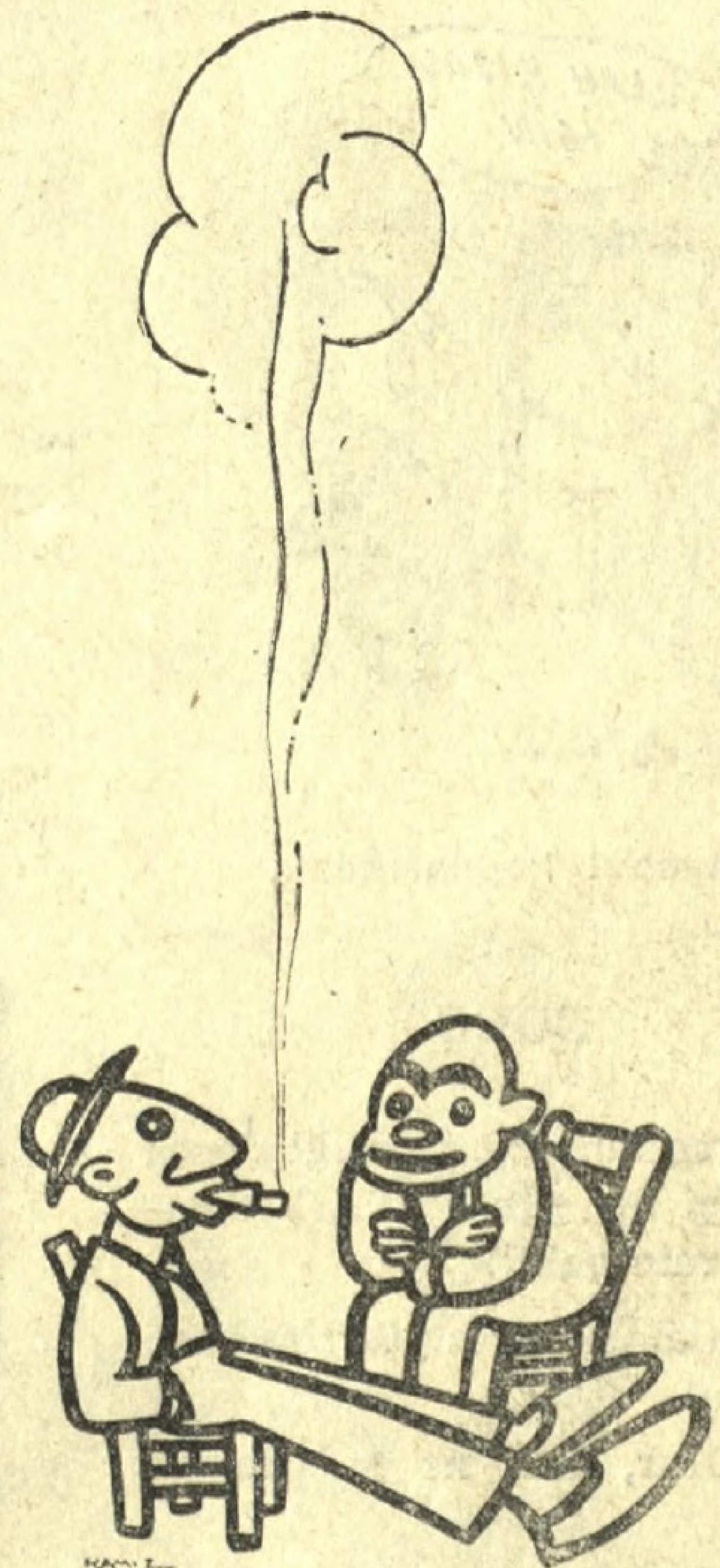
— Hayır!

Müdür kızar gibi oldu:

— E, o halde buraya ne diye geldin be adam?

Emrullah efendi sükûnetle:

— Ben maarif nazırıyım. dedi, çocuk velilerini ne suretle kabul ettiğinizi görmeğe geldim!

— Bekârken yalnız kalmamak için hep kahveye gelirdim.

— Şimdi?.

— Şimdi de yalnız kalmak için geliyorum!..

İstanbul kapılarında!..

BORÇ

Salamonun çok sevdiği dostu Mişonaçi bir gün eski arkadaşını ziyarete geldi.

— Salamon bana yüz lira borç versana!

— Olur, ama ne yapacaksın söyle!

— Birisinda (100) lira borcum var, 50 lira verip sulh olacağım!

— Oyleysa 50 lira vereyim?

— Olmaz, (100) lira lâzım!

— 50 lirasını ne yapacaksın?

— Sonra seninla da sulh olurum be!

RESİM

Raşel, fotoğrafçıya girdi:

— Sizde çocuk resimleri kaça çekiliyor? diye sordu.

— Düzinesi beş lira...

— Ya, oylesan ben yideyim, iki sene sonra yeleyim. Benin şindi on çocuğu var!

FARK

Adadaydılar. Yalıda oturuyorlardı. Kız, annesine yalvarıyordu:

— Ne olur anne? Ben de sandalla gideyim de açıkta denize gireyim. Bak, babam pekâlâ yüzüyor işte...

Avukat Rasim Cenani müdahale etti:

— Öyle ama, yavrucuğum, onun hayat sigortası var!...

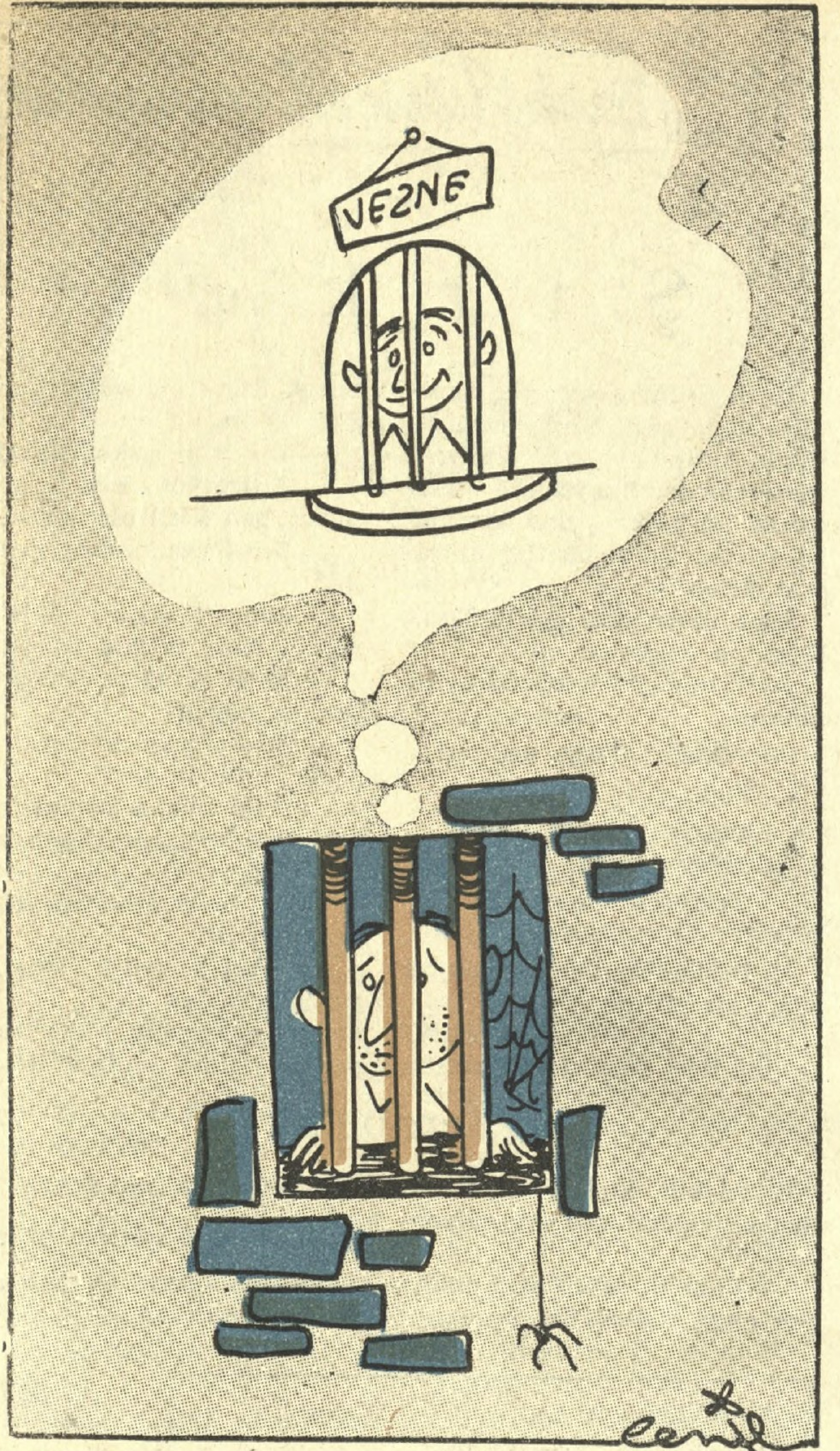
EVVELÂ...

Kızı babasından istemeğe karar vermişti. Evine gitti. Peder beyle karşılıklı oturdular. Adam, gence sordu:

— Rakı içer misiniz?

Delikanlı kemâl-i safiyetle reddetti:

— Teşekkür ederim ama, şimdi sırası değil. Önce şu işi halledelim...

YAZISIZ!..

TANIŞTIK

Genç kız hayretle sordu:

— Benimle evlenmek mi istiyorsunuz? Ama beni üç gündür tanıyorsunuz...

Delikanlı izah etmek lüzumunu duydu:

— Ama, babanızın hesabını yatırdığı bankada memurum!

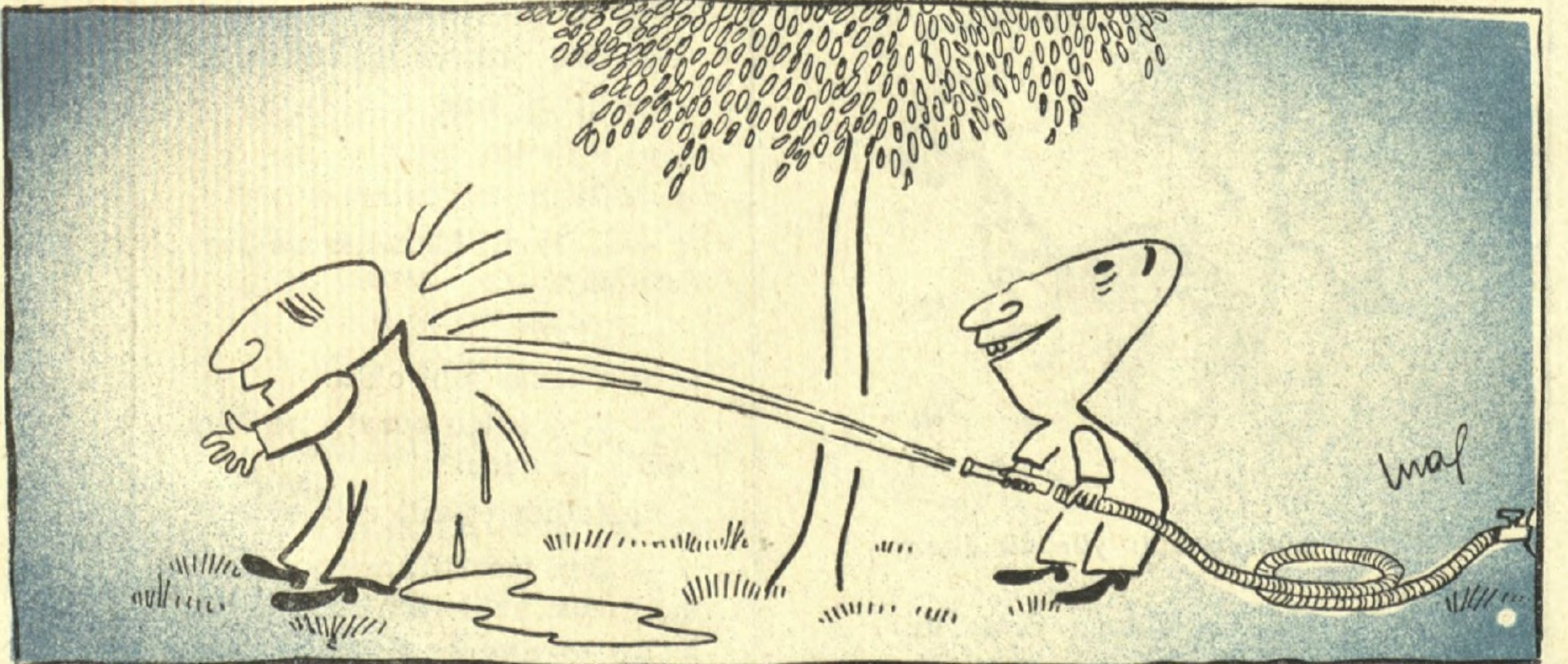
YAŞA

Adam karısına sordu:

— Yalancı inci ile sahici arasında ne fark vardır, bilir misin karıcığım?

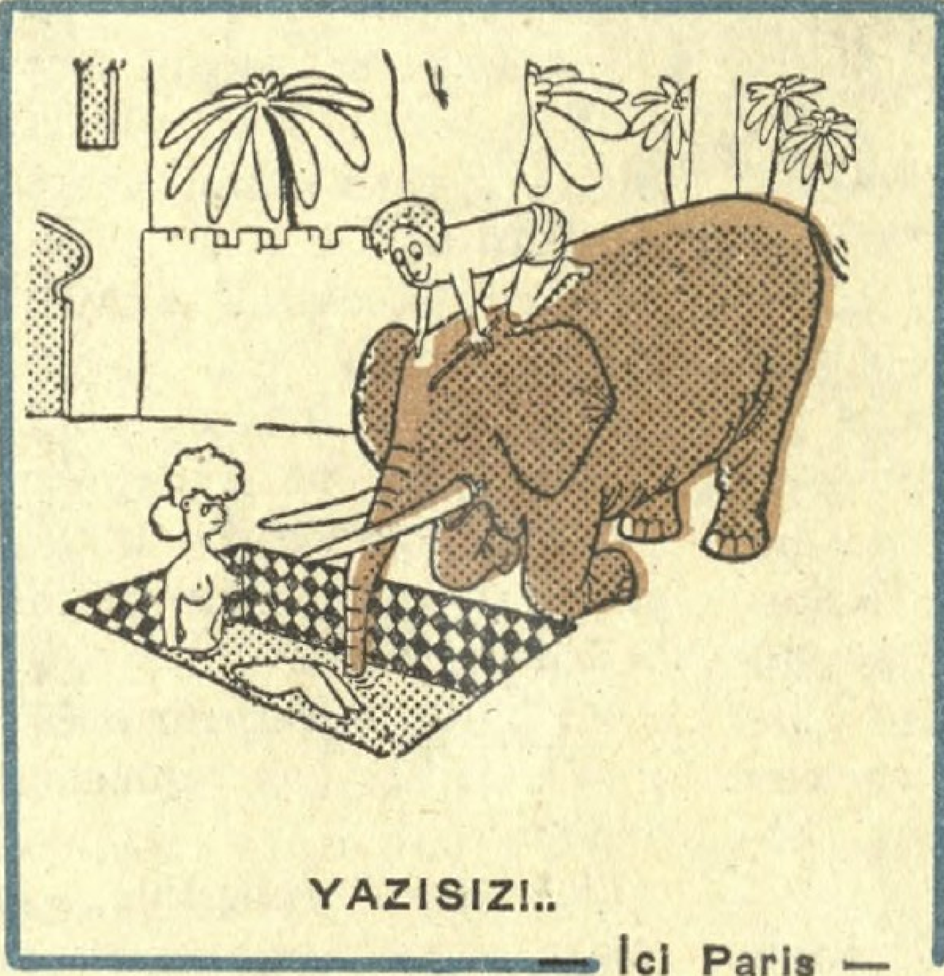
— Hayır bilmem...

— Hay Allah razı olsun... Bilsen beni ne büyük bir masraftan kurtardın...

Islanan — Sululuk etme be Ahmet!..

DÜNYA KARİKATÜRLERİ

YAZISIZ!..

— İci Paris —

— Hem çamaşır, hem bulaşık yıkayan bu makineyi alınız madam: İki kocaya bedeldir!..

— Le Hérisson —

Dördü birden — Kah, kah, kah, kaaah... Aman şunlara bak!..

— Il Travaso —

Damat bey biraz fazla kaçırmıştı!..

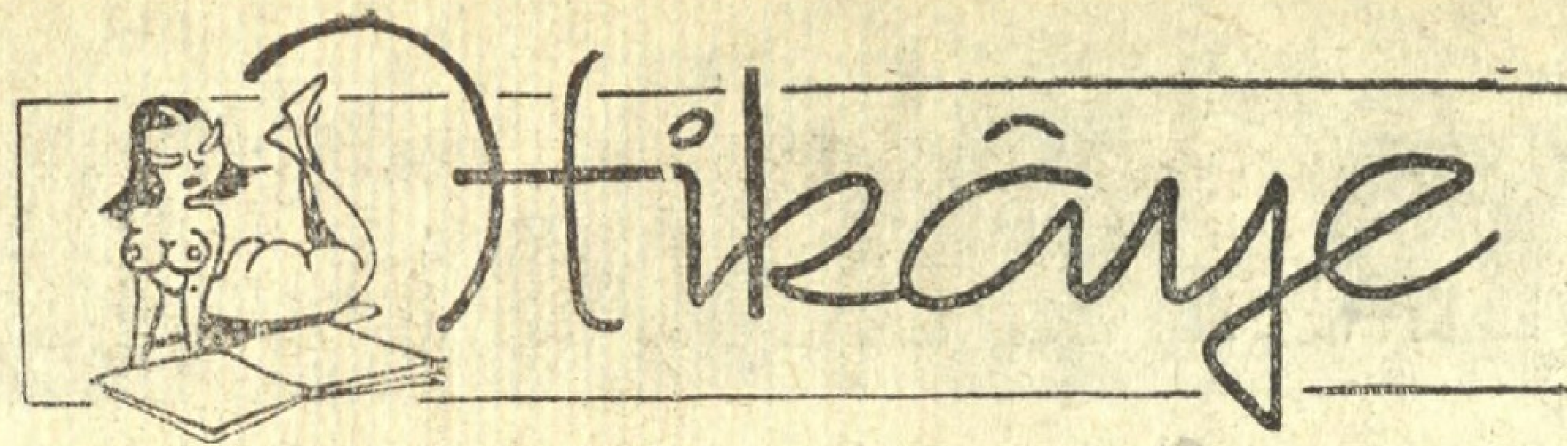
— İci Paris —

DÜĞÜN GECESİNDE :

— Şimdi sana ilk iki kocamın nasıl öldüklerini anlatayım!..

— İci Paris —

Hâtıra Defteri

Ankaraya kadar aynı trende, aynı kompartmanda seyahat ettik. Aynı otelin aynı odasına indik ve aynı lokantada karınlarımızı doyurduk. Hani, eski dostlar hakkında «can ciğer kuzu sarması» derler ya! biz de tıpkı onun gibiydik.

O, Etibanka gidip geliyor ve Maden İşletmelerinin birinde kendisine münasip bir iş arıyordu. Ben ise, sizin de tanıdığınız bir gazeteye romanlarımı satmağa uğraşıyordum.

Saat on iki sularında otel odasında buluşup tam yemeğe çıkacağımız sırada telâş ve sevinçle içeri girdi:

— Aman, dedi, benim yemek memek yiyecek vaktim yok. Zonguldakta bir iş verdiler, saat bir treniyle hemen hareket ediyorum!

Pijamasını, terliğini ve traş takımını, eski bavulunun içine kendi elimle yerleştirdim. Kucaklaştık, beni öptü:

— Sana uzun uzun mektuplar yazarım dostum! diyerek çıktı gitti.

Doğrusu buna ben de çok sevindim. Biçare çocuk ne zamanlır işsizdi. Söylemek ayıp olmasın ama, herşeyine ben yardım etmiştim. Dostum böylece çıkıp gidince iki yataklı otel odasında yalnız kalışıma bir hayli üzüldüm. Çünkü, ona çok alışmıştım. Kardeşim gibi severdim. Derken... kırık aynalı konsolun üstünde bir defter gözüme ilişti. Evirip çevirdim. Bizim ahbabın hâtıra defteriydi. Onu peşinden yetiştirmek imkânsızdı. Diğer taraftan, dostum bana bir hâtıra defteri tuttuğundan hiç bahsetmemişti. Eh, romancılar ve hikâyeciler bir nebze dedektif sayılırlar. Gizli kapaklı şeylere karşı duydukları tecessüs, san'atları bakımından hoş görülmeli. Defter merakımı gıcıklıyordu.

— «Şu çocuk acaba neler yazmış?» diye düşünerek gülümsedim. Sayfaları karıştırdım. Bir noktaya takıldım ve ondan sonrasını daha büyük bir ilgi ve merakla okudum. Öyle şeyler okudum ki! Eğer böyle bir dostunuz varsa, sizi de ilgilendirir. Gelin, beraber okuyalım:

«17. Nisan. 1944.

Bugün lokantaya gittim. İzmirden henüz param gelmediği için mide ihtiyacımı bir kuru fasulye, bir de salçalı pilâvla sus turdum .Tam bu esnada içeriye, mektepteyken en yakın arkadaşım Ali Verdal girdi. Gözlerime inanamadım. O da inanamadı. Sarılıp öpüştük. Emretti: sofraya beyin salatası, midye dolması ve bir şişe 190 lık geldi. Şerefe tokuşturduk. En güzel, pahalı yemeklerden, listeye bakıp fiyatını öğrenmeğe tenezzül etmeden ısmarladı durdu. Fakat böyle zamanda bu derece hovarda davranana ne derler? Ya mirasyedi, ya da enayi... ki, ikisi de aynı kapıya çıkar. O miras falan 'da yemediğine göre...»

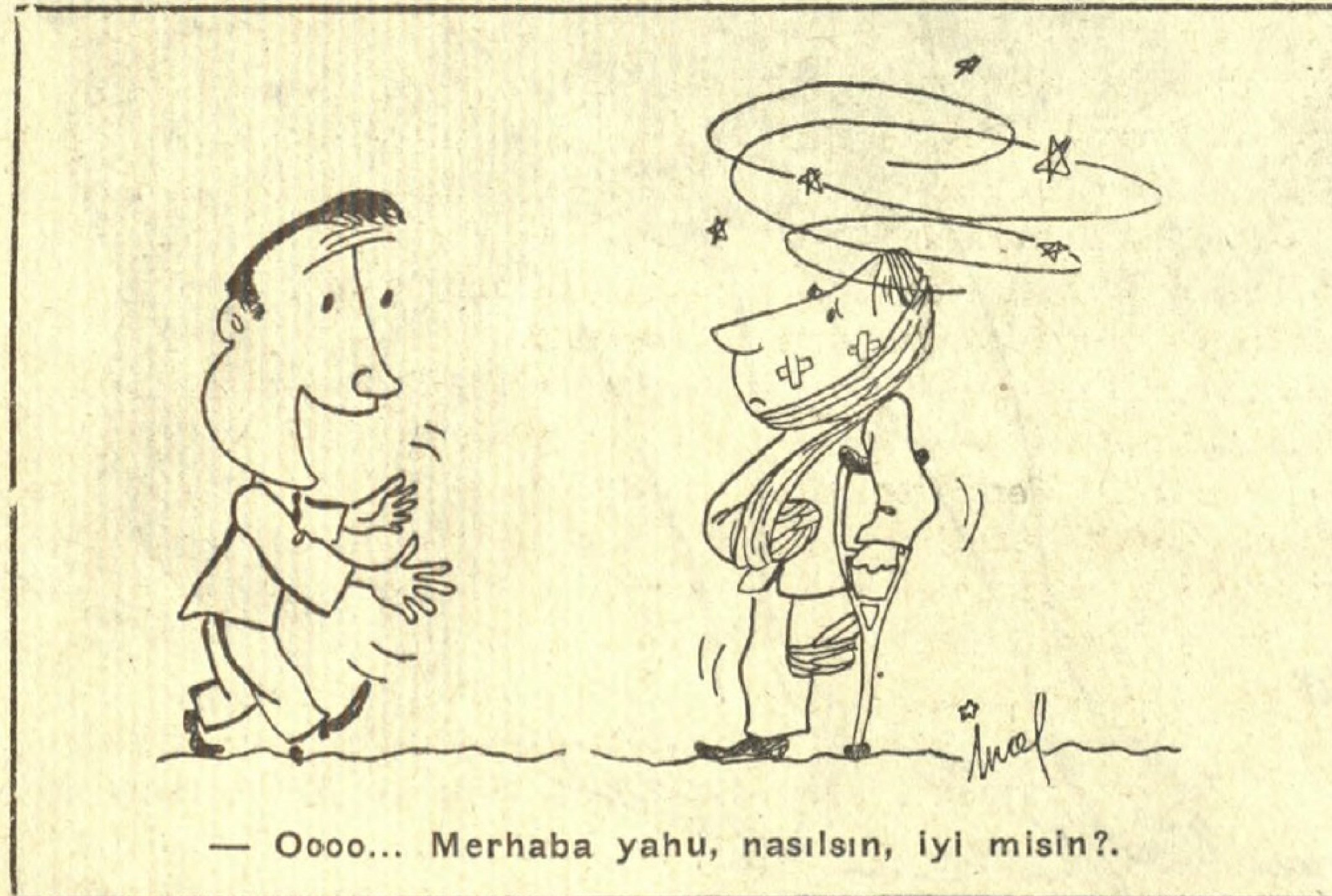
. . . .

«18.Nisan.1944.

Ali Verdal burada otelde kaldığımı öğrenince çok üzüldü ve otelden eşyamı alarak beni adeta zorla Fındıkldıdaki evine götürdü. Bu satıları şimdi onun evinde yazıyorum. Ne kadar istesem kalabileceğimi söylüyor.

Kız kardeşi Semiha pek şeker şey. Liseyi yeni bitirmiş. Roman okumağa pek meraklı. Belli, hassas kız!

Türkçede okumadığı roman kalmamış. Necip Fazılla Yahya Kemale de bayılıyor. Kahve verirken eli elime değdi, içimde sıcak sıcak bir şeyler dolaştı.

— Oooo... Merhaba yahu, nasılsın, iyi misin?.

Eh, çoluğu çocuğu İzmirde bırakalı bir ayı geçti. Şimdi bekâr sayılırız. Değil mi ya!?»

. . . .

«19.Nisan.1944.

İzmirden hâlâ ses seda çıkmadı. Cebimde on beş lira kadar bir şey kaldı. Ne yapacağım bilmem ki?

Ali Verdal gelecekti de öğleden sonra Lâle Sinemasına gidecektik. Gelmedi. Annesinden izin istiyerek Semihayı götürdüm. Kadın:

— A, gidin gidin oğlum... dedi. Sen de onun ağabeyisi sayılırsın!

Karanlıkta kızın şurasını burasını yokladım. Pek yanaşmıyor ama, tabiî daha bu ilk seferimiz. Ben onu nasıl olsa yola getiririm. Pek kızmış gibi davrandıysa da, gerçekte kızmayıp hoşlandığına eminim. Bütün kadınlar böyledir zaten!»

. . . .

«20.Nisan.1944.

Bugün eve Ali Verdalın nişanlısı geldi. Yeşil gözlerinin güzelliğini büsbütün belli eden güzel bir rob giymiş. Konuşma tarzım, anlattığım şeyler alâkasını çekti ve hep benimle meşgul oldu. Bir ara Ali Verdalın gözlerinde hafif bir hayret ve kıskançlık bulutu görür gibi oldum.

Hay enayi hay... ulan, benim bulunduğum bir yerde kızlar, kadınlar sana bakar mı hiç? Bu, mektep sıralarındanberi böyle olmadı mı? Senin konuştuğun kızları elinden ben almaz mıydım? Ne çabuk ta unuttun! Sen hâlâ bıraktığım yerde otluyor, hâlâ gökyüzünde, bulutlar arasında dolaşıyorsun. Biraz da hayatın içine in yavrum. Kadınları üç beş mısra şiirle yola getirmek devri çoktan kapandı. Bunları şimdi ancak orta okul talebeleri yutar. Hoş, onlar bile yutmaz. Bir yandan hediyeler alıp gezdirecek, bir yandan da durup dinlenmeden taarruz hareketlerine girişeceksin. En sağlam kaleler bile böyle fethedilir...

Ah, bir param gelse... ben yapacağımı bilirim!»

. . . .

«21.Nisan.1944.

İzmire telgraf çektim. Salı günü, yani yarın mutlaka Ankaraya hareket etmek mecburiyetindeyim. Etibanktaki işimi yakından takip etmeli. Eğer para derhal gelmezse şap gibi yandık...

Akşam sıkıntılı halimi gören Aliye vaziyeti apaçık anlattım. «— İyi tesadüf şu yakınlarda benim de gitmem lâzımdı. O halde beraber gideriz, dedi. Yol masrafı falan için sen hiç üzülme. Bunları ben temin ederim, sonra elin ferahlayınca bana ödersin.»

Enayi, bilmez ki... kuyruğumda üç bin lira borç takılı. İzmirden zor kaçtım. Annem evi ipotek edecek te para yollıyacak. Neyse... sözleri yüreğime biraz serin su serpti. Neş'elendim ve gece misafir odasında yatağımı .yapan Semihayı biraz sıkıştırdım.

«Sizi ağabeyime şikâyet edeceğim...» dedi.

«Sizi o kadar seviyorum ki...» dedim «şuur ve irademe mâlik değilim. Eğer böyle birşey yaparsanız ,emin olun, ölümü dahi göze alırım.»

«O halde rahat durun... »

«Fakat siz çok güzelsiniz...» dedim.

«Siz de evliymişsiniz...» diyerek çat diye kapıyı suratıma kapattı.

Bak sen hanım kıza... Ayol evli olduğumu yeni mi öğrendin? Sinemada hiç böyle dememiştin ama? Tabiî demezdin... çünkü o zaman henüz ağabeyinin nişanlısını benden kıskanmamıştın. Ah yavrum ah... senin geçtiğin o yollardan ben dönüyorum!»

. . . .

«23.Nisan.1944.

Bu satırları trende yazıyorum. İzmiti demin geçtik. İstasyona gelince Çene suyu yerine binanın yanındaki borudan içtim. Meğerse Çene suyu o değilmiş. Fukaralık maskaralıktır. Şu dünyada bedava iyi su bulmak bile mümkün değil!

Ali Verdal karşımda başını arkaya atmış kestiriyor. Ben trende hiç uyuyamam. Duygusuz insan böyledir işte... nerede olsa uyur.

Evden ayrılırken Semiha da elimi sıktı. «Güle güle, dedi, gene buyurun!»

Bu apaçık bir davetti. Başka n olabilir? Hiç merak etme şekerim, ilk fırsatta buyuracağım. Seninle o zaman görüşürüz...»

. . . .

«26.Nisan.1944.

Üç gündür defterime birşey yazmadım. Nihayet bir baltaya sap oluyorum. Babamın eskiden tanıdığı mühim bir şahsiyetin delâletiyle Zonguldakta bir iş temin etmek üzereyim.

Şu Ali Verdal ne de çekilmez bir adam. «Çiftliğe gidip biraz içelim...» dedim de işi çıktığından dem vurdu. Ne korkuyorsun oğlum, sana bir gün borcumu faiziyle öderim elbet...»

Daha fazlasını okumağa dermanım kalmadı. Zira, sizin de kolaylıkla anladığınız veçhile; dostumun iltifatlar yağdırdığı, kız kardeşini ve nişanlısını ayartmağa çalıştığı insan bendim!

Necdet ASI

KEMİKSİZ AYŞE

EDEBÎ ROMAN : 3

Faik ayakta, lüzumsuz yere, pencereden pencereye, kapıya, duvara gidiyor, yumruklarını sıkıp havaya kaldırıyor, indiriyor, jimnastiğe benzer mânasız hareketler yapıyordu. Onun da huyu idi bu. Hareketsiz duramazdı.

Necdete dönerek alaylı bir sesle sordum:

— Şimdi buzlu bira olsa içermisin?

— Ah, sus!.

— Yanında taze francala, kaşar peyniri...

— Aman sus!..

— Sucuk, yumurta...

— Sus, Allah aşkına.

— Körpe salatalık, domates, kiraz...

— Sus be!

Sonra bağırdı :

— İkiniz de metelik etmezsiniz be... Ayıptır bize açlıktan kıvranmak... İnsan iş bulamaz olur mu?

Faik homurdandı:

— Sen bulsana...

— Ben küçük işlere tenezzül etmem. Resimden para mı kazanır insan. Ticaret yapacağım ben. Şimdi bir projem var. On liram olsa iki yüz bin lira kazanırım. Bulacağım on lira bir gün. İki ayda iki yüz bin. Evvelâ İtalyaya bir seyahat.

Necdet başladı eski hayallere, yenilerini karıştırarak sayıklamağa. Faik onu dikkatle dinliyordu.

Ben bağırdım:

— Bütün bu martavallara üç zeytin tanesini tercih ederim. Bakın, bir hayal de ben kurayım. Biraz sonra, tık tık, kapı vurulacak. Faik koşup açacak: Bir de ne görsün? Aman Allah! Yirmi yaşlarında, fındık kurdu gibi, esmer, kıvrak bir kız. Kemiksiz vücudü levrek tavası gibi. Elinde paketler: Buzlu bira mı istersin, Kavaklıdere şarabı mı, meyve mi, ekmek mi, yumurta mı, sucuk mu, peynir mi, hepsi var. Paketleri şu kırık masanın üstünde açıyoruz. Faik hemen bardak, tabak ne varsa getiriyor. Kız akıl etmiş, zeytinyağı ve sirke de getirmiş. Marul da getirmiş. Enfes bir yumurta salatası...

Faik ensesini kaşıyor:

— Oh, oh... diyordu, seninki daha büyük hayal.

— Daha mı büyük? On lira ile iki yüz bin lira kazanmaktan daha mı imkânsız?

— Tabiî, Necdetin hayali umumî bir şey... Her zaman olmaz ama, olduğu da vardır. Seninki, çok hususî şartlara bağlı... Bir kız kapıyı vuracak... Evvelâ kız ne bilir burada üç serserinin açlıktan kıvrandığını... Değil mi ya... Haydi bildi diyelim, bir hayır cemiyetinin memuru değil ya... Niçin gelsin buraya?. Hem zeytin yağını, sirkesini de beraber getirecek. Marulla yumurta salatası yapacak.

Necdet bağırdı:

— Susun be... Yemekten bahsetmeyin... Midem eziliyor, büsbütün fena oluyorum.

Ben bir kahkaha attım :

— Buzlu bira da, şarap da getirecek.

Faik, ikimize de arkasını dönerek:

— Asıl martaval bunlar... dedi, Necdetin hayali daha realist... Olur a... On liraya iki piyango bileti alır, bir tanesine vuruverir. Fakat senin dediğin olmaz.

Ben de sayıklar gibi yaparak dedim ki:

— Kızı görür gibi oluyorum. Üstünde yeşil bir ceket ve siyah eteklik var. Eteklği kısa. Bacakları harika. Yüzü güzel değil ama, çok şirin. Ağız, burun ufacık. Gözler çitlembik gibi. Göğüs...

Necdet tamamladı:

— Tavukgöğsü... Böyle bir kız bulsam ben yerim, anladın mı, yerim..

Benim kulağım girişteydi. Merdivenlerde bir ayak sesi bekliyordum. Biraz sonra, Kemiksiz Ayşe elinde paketlerle göründüğü zaman, bizim çocukların duyacağı hayreti düşünüyor ve gülümsüyordum. Tam bu sırada ayak seslerini duydum. Faik ve Necdet farkında değildiler.

Oda kapısına vurulunca, Faik bağırdı:

— Hah!.. Kız geldi.

Necdet de mırıldandı:

— Avcunu yala!

Kapı açıldı. Ayşe, elinde paketlerle, ceylân gibi sıçrıyarak odadan içeriye girince, Necdet birdenbire doğrulup oturdu, kapıyı açan Faik, bir eli havada, vücudünün her tarafı ve yüzünün her çizgisi donmuş bir halde, kıza bakakaldı.

Ben koştum ve Ayşenin elinden paketleri alarak masanın üstüne koyarken:

— Gel şekerim, dedim, seni bizim serserilerle tanıştırayım.

Evvelâ Faiki ve Necdeti kıza takdim ettim. Onlar hâlâ şaşkınlıktan kurtulamamışlardı. Sonra Ayşeyi eski koltuğa oturttum. Sonra bizim çocuklara dönerek:

— Afallamayın, dedim, Allah bize acıdı, bu meleği imdadımıza gönderdi. Getirdiği paketlerin içinde, demindenberi rüyasını gördüğünüz, sayıkladığınız her şey var: Buzlu bira, taze francala, sucuk, peynir, domates, şarap, ne isterseniz...

Necdet de, Faik de, bir kıza, bir de paketlere bakıyorlardı.

Ayşeye dedim ki:

— Kusura bakma. Bunların hayretten ve sevinçten dilleri tutuldu.

Ve bizimkilere, Ayşeyi nasıl tanıdığımı, olduğu gibi anlatmağa başladım. Hikâye bitince Necdet bağırdı:

— Yahu!.. Bu ne macera!.. Bu ne güzel kız!.. Bu ne ziyafet!... Gözlerime inanamıyorum. Bize amma da yaman bir sürpriz yaptın ha, Nusret!..

— Haydi, davranın, dedim, sofrayı kuralım.

Ayşe de yardım etti. Külüstür bir sofra kurduk. Çatal ve bıçak yetişmiyordu. Faik koştu ev sahibinden, eksiklerimizi alıp geldi.

Hayatımızın en iştahlı yemeklerinden birini yemeğe başladık. Hepimiz de Ayşeyi daha iyi tanımak arzusu vardı. Faik sordu:

— Sen İstanbullu musun Ayşe hanım?

Kız güldü ve dedi ki:

— Ben hanım değilim, Ayşeyim. İstanbullu değilim. Boluda doğmuşum. Babam ben üç yaşımda iken ölmüş. Annem beni alıp İstanbula gelmiş. Bir köşkte boğaz tokluğuna çalışıyormuş. O da, üçüncü katın pencere camlarını silerken bahçeye düşüp öldü. Ben köşkte bir sene kaldım. Fakat evin bir çocuğu vardı, Erdoğan. Benden iki yaş büyüktü. Beni hep döverdi, saçlarımı yolardı. Kaçtım bir gün oradan. Ne yapacağımı, nereye gideceğimi bilmiyordum. Fakat sokakta yatmağa razıydım, oradan kurtulmak için. Ağlaya ağlaya kahveye gittim. Belki biri acır da beni evine alır diye. Bir emekli asker, yarbay, ihtiyar bir adam götürdü evine beni.

Karısı cadalozdu. Orada da üç aydan fazla kalamadım. Uzun, çok uzun... Anlatamam şimdi... Daha bir çok evlere gittim. Nihayet Çopur Avninin eline düştüm. On iki, on üç yaşımda... Yankesiciliği o öğretti bana. Vücudüm kemiksiz olduğu için, ellerim de kemiksiz, tam bu iş için yaratılmişim.

Ellerini uzattı. Faik onun parmaklarını muayene ederken, Necdet de bacaklarını, dizlerini mıncıklıyor ve bağırıyordu:

— Hayret be!.. Kuş tüyü yastık gibi...

Kız, Necdetin yüzüne bir fiske vurarak:

— Hişt!.. dedi, oynama, gıdıklanıyorum. Bırak!

Biz de kıskançlığımızdan tekrarladık:

— Hişt, bırak yahu, konuşuyoruz.

Faik sordu:

— Nasıl şey bu, hiç kemik yok gibi... Var ama çok ince... Sen akrobat olsaydın Avrupada para kırardın.

Ayşe anlattı:

— Ben doğduğum zaman şaşırmışlar. Köylü kadınlar falan. Türlü kocakarı ilâçları içirmişler bana. Kemiklerim büyüsün diye.. Fakat hasta olmadım hiç.

Biz susarak dinliyorduk. Dilimizin ucunda yüzlerce sual vardı. Ayşenin bütün hayatını öğrenmek istiyorduk.

Faik sordu:

— Peki, sen yine yankesiciliğe devam edecek misin?

Kemiksiz Ayşe, iki elinin parmaklariyle de gıdıklar gibi bir hareket yaptıktan sonra:

— Tabiî, dedi, benim zanaatım bu..

Faik bir papaz ciddiyetiyle homurdandı:

— İyi bir meslek değil fakat...

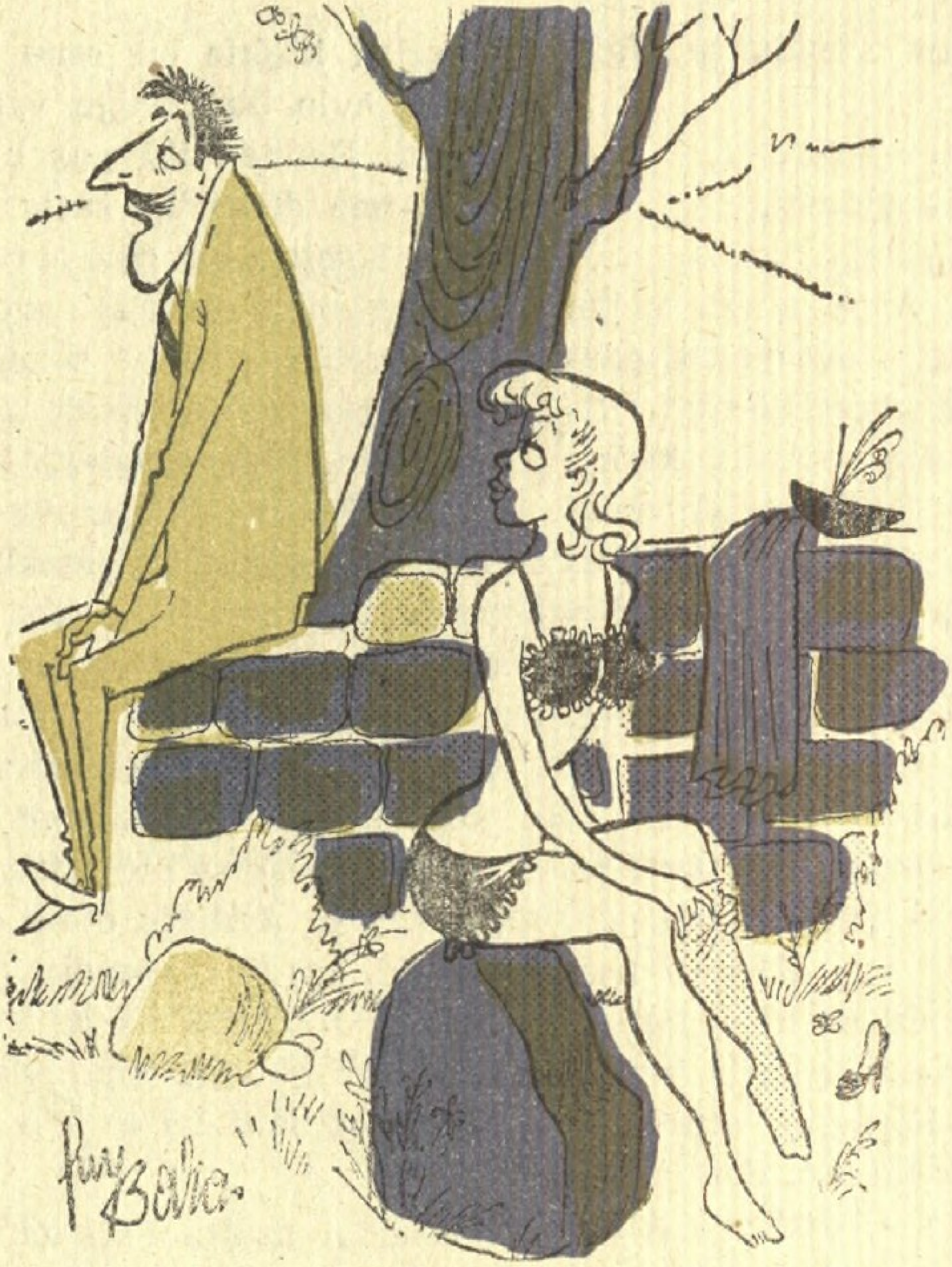
Necdet, kızın teveccühünü kazanmak için onu müdafaaya başladı:

(Devamı var)

Dünya Karikatürleri

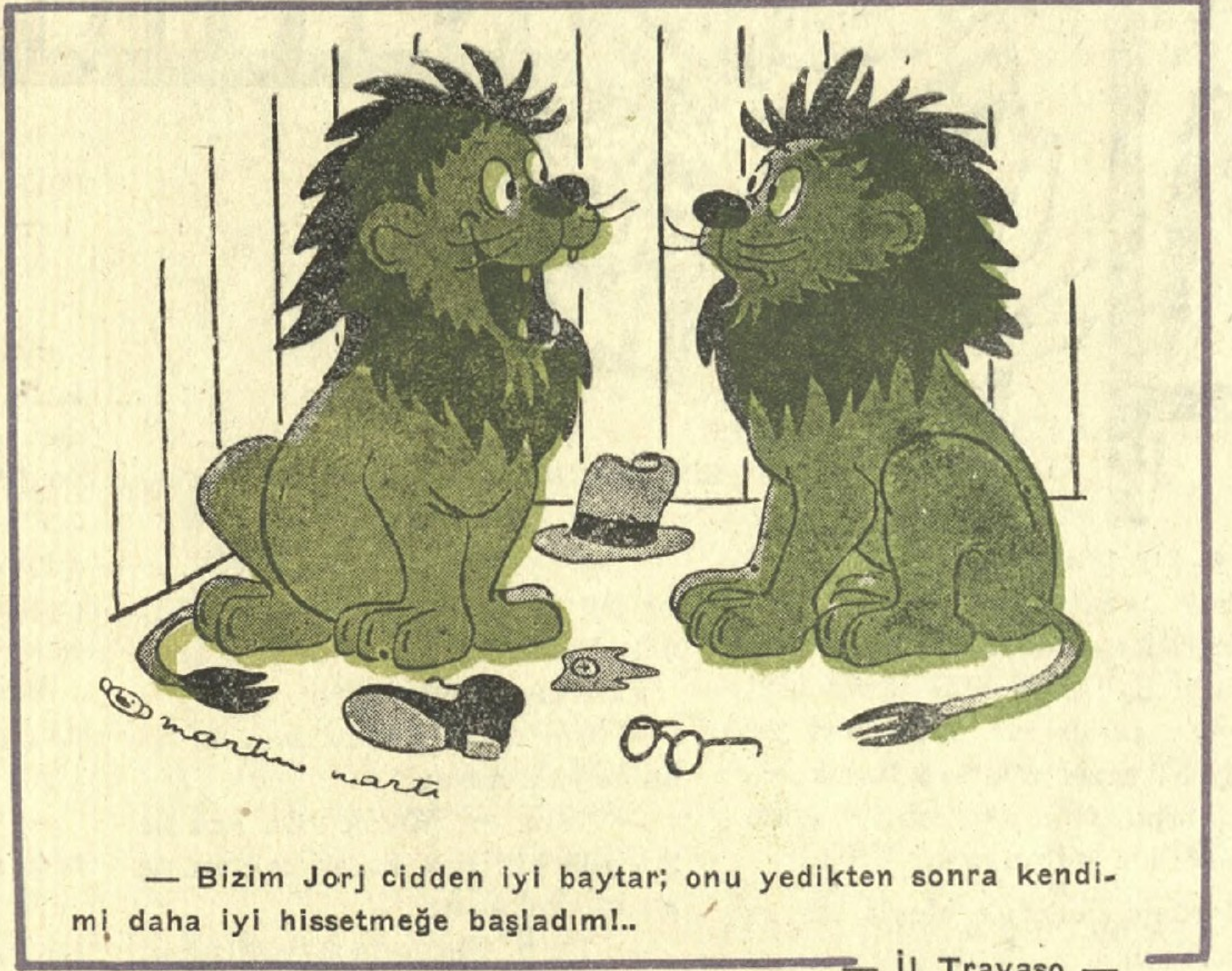
Erkek — Ne olur sevgilim, bana biraz ümit, biraz cesaret verecek bir söz söyle!..

— Le Hérisson —

Çıplaklar kampında!..

— France Dimanche —

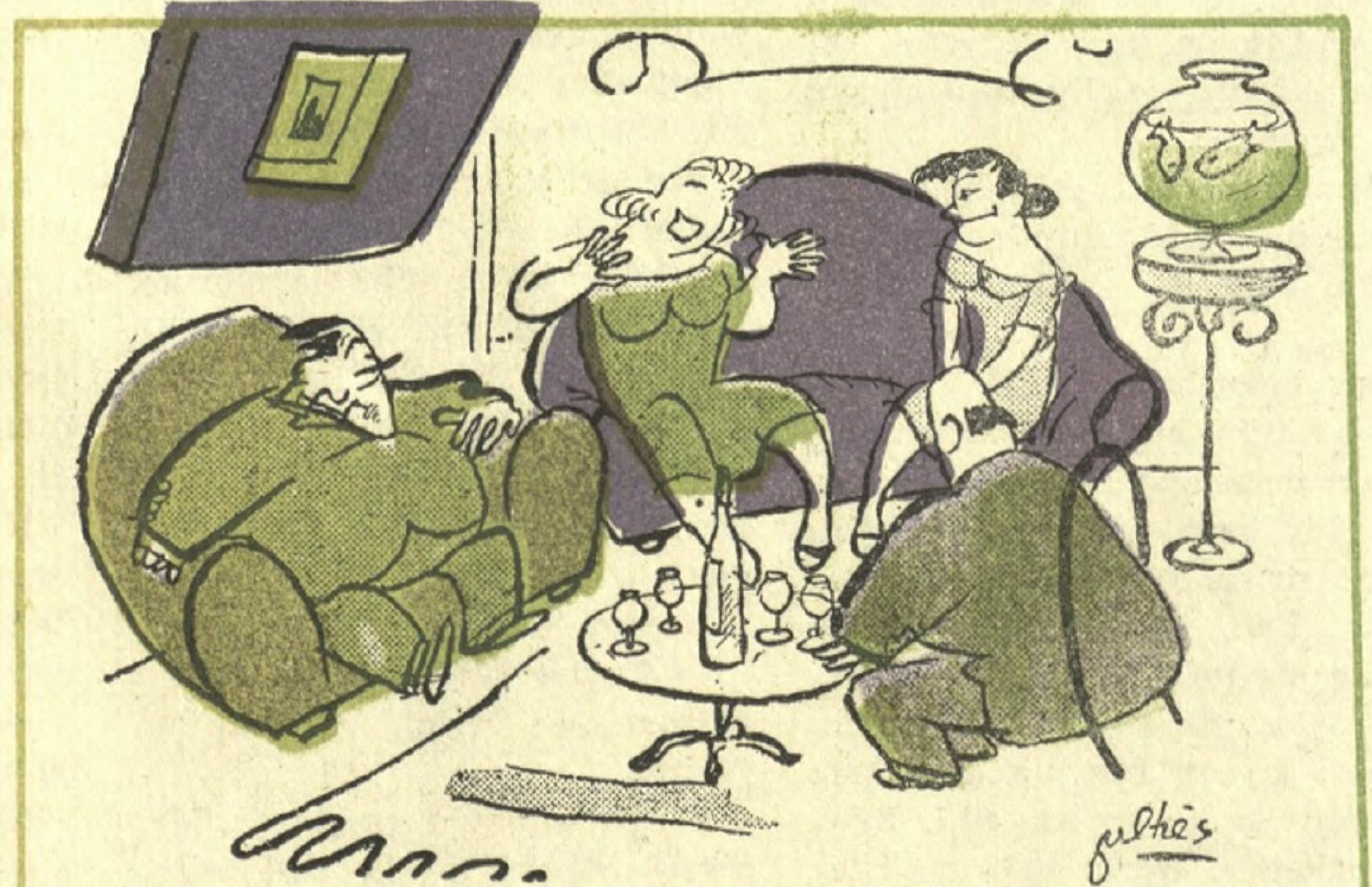
— Bizim Jorj cidden iyi baytar; onu yedikten sonra kendimi daha iyi hissetmeğe başladım!..

— İl Travaso —

— Ben beş yüz lira verdikten sonra, bir koyun sürüsü değil, bir sığır sürüsü alırım!..

— Le Hérisson —

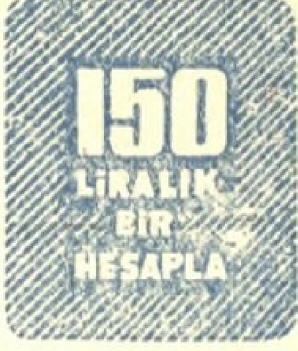
— Aman dün akşam ne eğlendik, ne eğlendik... Ne güldük, ne güldük...

— Şehir Tiyatrosuna mı gittiniz?.

— Hayır, Şehir meclisine gittik!..

— Le Hérisson —

EMNİYET SANDIĞI NIN

Ankara Sigorta

Emniyet ve istikbalinizin kalesidir
Merkezi : Büyük Postahane karşısında.

Telefon : Müdür: 29603
Santral: 24815
Telgraf: ANTAS
İSTANBUL

beyaz sabun yerine
kremli
PURO
KULLANINIZ
PURO
GÜZELLİK VE CAZİBENİZİ ARTTIRIR

PURO
100 de 100 saftır

T. C.
Ziraat Bankası

Tasarruf Hesapları

1953 ikramiyeleri yekûnu

1.000.000 Lira

15 EV, 4 TRAKTÖR

ve dolgun para ikramiyeleri.

İkramiye kazanmıyan yerler için ayrı keşideler.

Fazla tafsilât için 444 Şube ve Ajansımız emrinizdedir.

SÜMERBANK

ÜÇ KATLI EV

Yusuf Ziya **ORTAÇ**

Son yılların en güzel, en zevkli romanıdır.

İKİNCİ BASKISI ÇIKTI

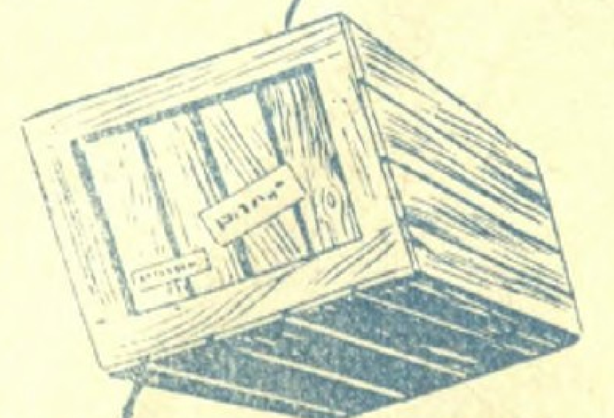
Fiatı: 150 kuruş

Umum satış merkezi:
Akbaba - Aydabir Yayınevi
Nuruosmaniye, Cad. No: 57
İSTANBUL

TURAL
Öksürüğü
Keser

GÖNDERDİĞİNİZ MALI

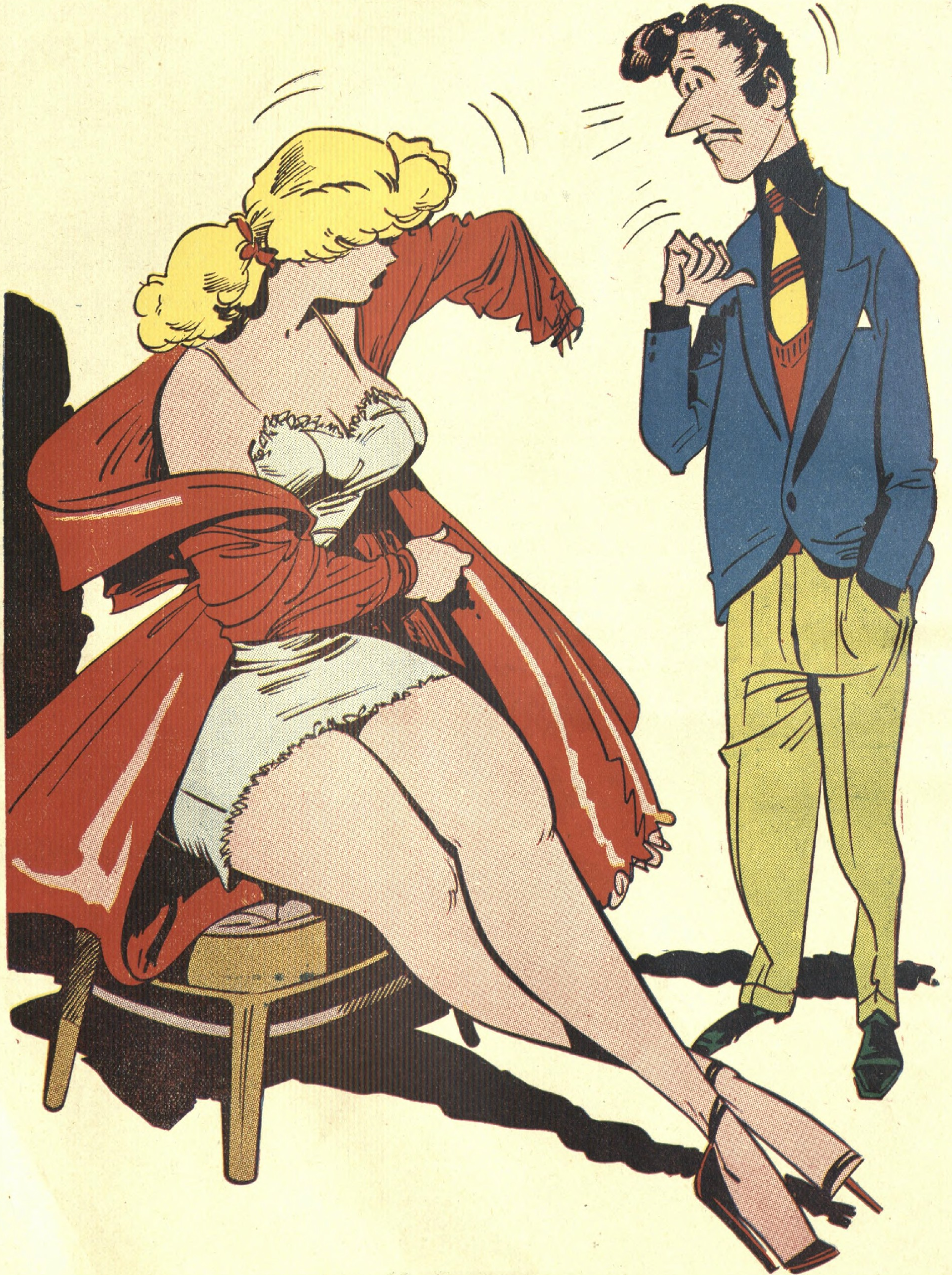

SİGORTA
EDİNİZ

179

Akbaba

— Ne zaman bu züğürtlükten kurtulacaksın sen?
— Bilir miyim?... Babana sor!...

Haziran

— İl Travaso —